

308237

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

VOL. I. సంచికము ౧ } చెన్నపట్టణము 1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 22 వ తేది శనివారము. } No. 126 సంచిక ౧౨౬

ఆనందా ఫౌంటేన్ వేనా.

౧౪ వన్నె బంగారు నిబ్బు చేర్చబడియున్నది. పెద్దకొళాయి యున్నందువలన ఇంక చాలాపట్టును విద్యాధులు వేలకొలది కొనుచున్నారు. వలయువారలు కాలయాపమును చేయకకొందురు గాక. ఇయ్యది వెనల్పు నిబ్బుతోగాని సన్ననిబ్బుతోగాని విక్రయింపనగును. వెల. రు. 1-12-0. క్రిందవ్రాసియుండు విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

కాగితములు రకములు

బ్లాక్ కాగితములు, తెల్లకాగితములు, కలర్ కాగితములు, మరియు అనేక ప్రేషనరీ సామానులు పెనసల్లు పేనాలు, టైప్ రైటింగు కాగితములు, లెజర్ కాగితములు, ఇవి అన్నియు దొరకును. వలయువారలు క్రింద అడ్రెస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

ఆర్ వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ

ఆనందా ముద్రాలయము.

బ్రాడ్వే, మదరాస్.

ఓటో మోహిని

“ఓటో, ఓటో” అని ముందా పేరుకెట్టుకొని పనికిమాలిన ఆత్మలు ఒకటి కలసివి. మా ఓటో మోహిని యన ఆత్మలు మొట్టమొదట బయలుదేరి ప్రఖ్యాతి గడించినతరువాత పులినిజూచి నక్క వాటికెట్టుకొనినట్లు ఈవెడ్డ ఆత్మలు బయలుదేరి బహుళుని పాద చేయుచున్నది. కాబట్టి ఓటో అను పేరు ముందుకెట్టుకొనినంత మాత్రాన ఆయత్మలను గొని మోసపోకుడు. ఓటోమోహినిమాత్రం గొనిపోకుటవలన మీసామ్మ వృధకాదు ఓటోమోహినియొక్క విశేషము లివి.

- (1) ఓటోమోహిని :—ఒక ఒట్టలమీద రాచుకొనినతరువాత నాలుగు రోజులవరకు వానబోదు. పోవునది రుజువుచేసినవారికి 100 రూపాలు బహుమతి యిచ్చెదము.
- (2) ఓటోమోహిని గాచుకొనిన తోడనే చుట్టుప్రక్క యంతయు ఘుమఘుమ మువానతో నిండియుండును ఒక ప్రహ్వద్యవ కనమధ్యమందున్నట్లుండును.
- (3) ఓటోమోహినికి అనేకమంది మహాగాజులు, గాజులు, జమీందారులు, శ్రీమంతులు, వక్త్రు సాధారణులు సయితము అడుగనిదే వందలకొలది రోజులపాటును నిచ్చియున్నారు.
- (4) మైసూరు ప్రదర్శనములోను, ఇండియాలోను బంగారు పతకములు దాని ప్రాశస్త్యమునకయి ఒసంగిరి.
- (5) ఓటోమోహిని వారు ఈ ఆత్మల బాగుగలేదని రుజువుచేసినవారికి 100 రూపాల యిచ్చెదమని ఘంటాపదముగ జెప్ప సాహసించుచున్నారుగాని ఆత్మలను సృష్టించి మోసముచేయువారు నోరు మెదల్చలేకయున్నారు ఈబుద్ధు ప్రతిదినము వందలకొలదింటి ఎగిరిన స్రుమిచ్చి. ఏవెండ్లిండ్లిలోను ఇవే. ఏ నాటకములలోను ఇవే. ఎచ్చటను ఇవే. ½ బోస్సు గ్లాసు ప్రాపరగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0. 1-1/2 డాం బుడ్డి 0-12-0. ఓటోమోహిని సెంటెండుకార్డు డజన్ 1-కి 0-12-0

(ఈకార్డు 12 తక్కువగా పంపబడవు)

అన్నిచోటులలోను ఏజెంట్లు కావలయును. వర్తకులకు స్వేచ్ఛలుకెట్లు యివ్వబడును. సోలు ఏజెంట్లు—మా భగినావాదాస్ చున్నీలాలు అండు కంపెనీ, 177 చెనాబజారు రోడ్, మదరాసు.

అమృతంజనము

అన్నిచోట్లకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకునేలు విక్రియము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే

తిలసెస్సల మోమును. నాయువుపోట్ల జావును

పాపపుష్పముల శాంతిదోలును. పోట్లసోగొట్ట శ

వనమూలికలనే హిందూదేశమిగు

తయారుచేయుబహు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంచభావచిత్ర చూచికొనిన మోసము గలుగదు

అమృతంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోర్స్ బొంబాయి; లేక నెం. 9, ఒహంగీసుపేధి, బార్డిటవున్ మద్రాసు.

చిరునామా:—ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్స్ నెం. 212, మద్రాసు.

ది న ప త్రి క.

ప్రతిరోజు 10 పుటల విషయ ముండును. చందా సంచిక రూ. 12-0-0 3 మాసములకు రూ. 3-4-0 6 మాసములకు ,, 6-4-0 1 మాసములకు ,, 1-2-0

క్రాప్టన్ ఇంజనీరింగు

కంపెనీ, మదరాసు.

ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,

రయిసు మిల్లులు;

పిండి మిల్లులు,

నీరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటినిగూడ ఆవిరినలక గాఢ, గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యుచ్ఛక్తి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడపింపవలయు ననువారు

ఎస్సీమేటులకు, సీక్రములకు

మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది

మావద్ద ఎలక్ట్రిక్ సామానులు, జనరలు యింజనీరింగు సామానులు విశేషముగా నిల్చు.

మేము ఎగిల్ బర్న్స్ లూబ్రికేటింగు ఆయిలు లకు ఏజెంట్లుము.

చిరునామా:—

నెం 7, ఆర్మీనియన్ వీధి,

మదరాస్.

The Crompton Engineering Co.,

7, Armenian Street, MADRAS.

THE MASTERPIECE OF
GEORGE W. M. REYNOLDS.
Printed in bold types on Superior
Glazed Paper

The repeated wishes of many a lover of best modern fiction, both Indians and Europeans from several parts of India, Burma and Ceylon have induced us to undertake presenting in great attractive volumes printed on superior glazed paper in bold and beautiful type the complete novels of The Masterpiece by George W. M. Reynolds.

The Faust a Romance in two volumes. Each volume As 12 Postage As 2

The Soldier's Wife In two volumes. Each volume As 10 Postage As 2

The first volume of each novel is ready for sale and the second is in print and will be sent soon to the purchasers of the first

Superior Watch Co.,

Post Box 167, (A) Madras E

అనుభూత్యాదుల క్షేద నిలయమువారి
చరాషధములు.

1. స్వతంత్రము. (గారంటీ) ఎన్ని సంవత్సరములనుండియైనను, వాతమువలనగాని, మరియేరొగమువలనగాని ముడిగిపోయిన కార్డుగాని, చేతులుగాని, రెండుమాడులు ధృవపరచినచి నయధౌన్ధిలోనికి వచ్చును. అనేకమందికి బాగుపడినది. వెల బుడ్డి 1-కి రు 4-0-0.
2. గంధక ధన్యు. ఇదివర కెన్నడు నెవ్వరిచేతను తయారు చేయబడలేదు. చాల విచారణవైని కనిపెట్టబడినది. కుష్ఠ నకును, కడుపునొప్పలకును, దీనివంటిమందులేదు. వెల తు 1-కి 1-0-0
3. ప్రణవాళి. (పలాశ్రి) ఎట్టి యసాధ్యమగు పుండను చవలగా మార్చును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-8-0
4. గంధక నారికేళము. ఇది మాడుపులలో నెట్టిగజ్జని, చిడు మను, రూపుమార్పును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-4-0
5. స్వదేశి కాపి పొడుము. ఇది పలువిధములగు మూలికలచే తయారుచేయబడినది. ధాతుపుష్టికిని, నైత్యకాంతికిని మి క్కిలి యుపయుక్తము. వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0.

టి. పి. శ్రీనివాసాచార్యులు. అండు, సక్స్.

అనుభూత్యాదుల క్షేదనిలయం, శ్రీరామతీర్థ విశాఖపట్టణం.

కుర్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మావద్ద మియంటి నలంకరించు సామానులన్నియు నులభకరమునకు దొరకును. చెన్నపట్టణములో మాకంటే చవుకగా నమ్మువారు లేరు.

మడత కుర్చీ	1-కి	1-2-0
కాక్చన్ కుర్చీ సాదా	"	2-2-0
ఢిల్లీ చేతులుగలది	"	3-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాక్చన్ గలది సింగిల్		10-0-0
డిల్లీ స్ప్రింగుది		13-8-0
మట్టరకం స్ప్రింగు		12-0-0
స్ప్రింగుతో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము (సింగిలు)		16-8-0
బీరువలు 8x4 అడుగులు		17-0-0
డిల్లీ 5x3 1/2 28-0-0	డిల్లీ మేలురకం	30-0-0
పడకకుర్చీ అనే సోఫా కుర్చీ మేముది		8-8-0

కాటలాగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.

పి. ఎస్. పొన్ను స్వామి పిల్లై అండుసన్
కానిబల్ మేకర్సు 41/42 గాటక్ బజారుకిది, మదరాసు.

లక్ష్మి.

బలవర్ణ బౌద్ధము.

మెదడులో పటుత్వము లేకుండుట, శ్రీలు వెట్టిగా యేడ్చుట, మలబద్ధము, నిస్సారత, వీర్యహీను, వెన్నెముకలో నొప్పి, పాలిపోవుట, నపుంసత్వము మొదలగు వానిని కుదిర్చి శరీరమునకు బలమిచ్చును. ఇది దేహములో కండలను పెంచును. నెత్తురుకు, మెదడుకు, రక్తనాళములకు విశేషము బలమొసంగును. మూడుబుడ్లు వాడవలసినది. మిర్రోగము నయమగును. మిరుక్రొత్తమునువ్యయంబు కనపడును.

లక్ష్మి మియంటియందు ప్రతిదినముండుటవలన శలమును సామగ్గ్యమును, తేజస్సును ప్రసాదించును. మంచి ఆరోగ్యము మంచి దేహపటుత్వము యుండుటవలన గల జీవితేచ్ఛ నిది యొసంగును. బుడ్డి 1కి విలువ 2-4-0. మూడుబుడ్లు విలువ 6-4-0 లక్ష్మి ట్రానిక్ మాత్రలు, 32 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0. సోలు యేజెంటులు:—

లహారుడ్రగ్ స్టోర్సు,

నెం 106, మింట స్ట్రీటు, మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల నెంట్లును ప్రేమించువారు

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టర్)

అనుప్రాగ్ధేయల కుద్దేశంపబడిన అత్తరువయోగింపవలయును. మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడవలయుండునది, కొన్ని వీర్యరచనలైన పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడలేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని బొట్లను వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపుష్పతోట లోనే గూర్చునట్లుండును. ఈ అద్భుతమైన వేయికముల పుష్పములనుండి తీయబడిన అత్తరు యొక్క సువాసననుభవించుటకయి ఆటోదిల్ బహార్ యివ్వమని మీదగ్గిరినన్న హెతుకీపరు నడుగవలయును వారితావున లేదని మాకు వ్రాయుడు. చిన్నబుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, క్షీ బొమ్మ అత్తరుగల పెద్దసయిజు బుడ్డి 2-0-0 ఈ అత్తరులో మరగబెట్టబడి ఘుమఘుమ గాడుచుండు కార్డులు డబ్బీ 1-కి 0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారును భరించవలయును.

సోలు ఎజెంటులు—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కమికల్ కంపెనీ, 155 జూమా మసీదు. బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంటులు:— మెహత పునమోత్తం మూర్తి నెం 25, వై నాబజారు రోడ్డు, పునరు బజారుసమీపం మదరాసు

నర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవివంటి ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల ఆతిరహస్యపు బౌద్ధము. దీనిప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిగములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంసత్వము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జన్మేంద్రియ దుర్బినియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును కాయము నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట నాశము చేయుటలో సంజీవివంటిది “నర్వజీవన్” ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరును నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

వెల టిన్న 1-కి 2-0-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రొఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,
(13-5-14) కలియుగభీమ.
16 కృష్ణపు మొదలిపిది, తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు.

ఉత్తరరామచరిత. 0-2-0
అభినవమోహనము. 0-2-0
ఈరెండును మనోహరములయిన నాటకములు.
ద్వితీయ, బ్రహ్మసందకాశ్రి.
తుని-గోదావరిజిల్లా.

విశ్వనిఘంటువు. (సటికము.)
డెమ్మి 1/2 పుటలు 520, శ్లోకములు 2250,
వెల 2-8-0 పోస్టేజివేరు.
అడ్రెసు. జి. శర్మ. కోటిపల్లి, గోదావరిజిల్లా.

కలరాకు సిద్ధోషధము

౧౦౦-కి-౯౯-గుణము.

తప్పకయేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణమును స్థిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0-12-0. మాత్రమే.
విఘాచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గిరరైలుస్టేషనును చెలుపవలెను.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఎ. వి. యస్. ఏ. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

ఔలిగ్రాం అడ్రసు
పండిట్, మదరాస్.

వనోషధి సారసవరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు నీకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. తొల్లిపోట్లు, వాతవాయువుపోట్లు, రసపట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధికరించి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక నీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండునీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

నీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఫననవాడి. నం. ౨. బొంబాయి

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

పోగయోడల రాకపోకలు.

చెన్నపురి నౌకాశ్రయమునం దున్నవి.

1914 సం॥ ఆగష్టు నెల 22-న తేది

ప్రేమరు పేరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పోయెడి స్థలము.	తేది.
సి. రోబర్టుస్	బొంబాయి	4 ఆగష్టు	—	—
సిటి ఆఫ్ మద్రాస్	కాకినాడ	9	లండను	—
ఎక్ మోన్	రంగూను	10	—	—
మొసుండా	లివర్ పూలు	17	కలకత్తా	26
హోలి వెల్	లండను	19	కలకత్తా	22

రానున్నవి.

మచేతా	లండను	22 ఆగష్టు	కలకత్తా	2 ఆగష్టు
పి. ఆస్కార్	కలకత్తా	22	బొంబాయి	25
టారోవా	నాగపట్నము	24	రంగూన్	26
అంతోటి	కలకత్తా	5 సెప్టెం	నెటాల్	5 సెప్టెం

ఈతేదీలలో కొంచెము మార్పుదలను.

వాతావరణ స్థితి

1914 సం॥ ఆగష్టు నెల 22-న తేది

ప్రదేశములు.	తేది 22వ తేదికి ఉన్న ఉష్ణోగ్రతలు	తేది 24వ తేదికి ఉన్న ఉష్ణోగ్రతలు		వర్ష పాతము.	
		తేది 24వ తేదికి ఉన్న ఉష్ణోగ్రతలు	తేది 24వ తేదికి ఉన్న ఉష్ణోగ్రతలు	తేది 24వ తేదికి ఉన్న ఉష్ణోగ్రతలు	తేది 24వ తేదికి ఉన్న ఉష్ణోగ్రతలు
గోపాలపురము	29.512	91.7	80.7	...	38.17 21.40
వాల్తేరు	29.563	90.7	74.9	1.07	19.47 15.83
కాకినాడ	29.604	87.8	78.7	...	28.71 15.79
బందరు	29.640	89.8	77.2	...	17.94 17.94
గుంటూరు	...	92.3	...	0.89	16.10 ...
నెల్లూరు	29.709	89.8	77.3	...	10.77 7.40
మద్రాసు	29.728	84.1	76.0	0.10	14.29 10.97
కడపూరు	29.746	89.0	77.4	...	13.24 9.59
నాగపట్నము	29.741	92.3	76.5	0.08	6.81 8.49
కొలంబా	29.822	85.7	76.8	...	38.65 36.21
తిరువనంతపురము	29.845	80.7	74.8	...	41.91 36.41
కొల్కత్తా	29.853	83.6	75.2	...	72.89 77.82
బెంగళూరు	29.883	83.4	76.1	...	87.61 89.55
మంగళూరు	29.828	86.2	74.6	0.08	14.60 99.60
బొంబాయి	29.724	85.5	77.4	0.22	58.66 58.01
హైదరాబాదు	29.677	84.3	71.1	...	27.82 17.14
అనంతపురము	...	79.5	72.4	...	10.55 8.84
బళ్లారి	29.743	81.3	73.8	0.04	5.90 8.86
కర్నూలు	29.753	86.5	73.6	0.48	15.26 13.90
కడప	29.785	85.5	74.1	0.04	14.75 13.42
తెంగళూరు	29.784	77.1	64.5	...	16.80 16.54
కొడైకనాల్	22.725	63.1	51.5	...	25.80 24.03
ఉదకమండలము	22.952	60.5	50.7	...	24.94 20.44
కోయంబుత్తూరు	29.789	90.8	71.3	...	3.55 7.90
నెల్లూరు	29.743	85.3	75.5	0.06	12.98 17.21
నీలము	29.779	93.0	72.8	...	16.09 18.76
తిరువనాపల్లి	29.769	95.3	78.4	...	4.61 10.89
పుదుకోట	29.787	93.1	79.7	...	8.15 13.39
మధుర	29.774	96.9	77.8	...	8.88 11.14
తిరునల్వేలి	0.98 5.59

బంగాళాఖాతమునకు ఉత్తరమున వాయుభారము తగ్గినది. దీర్ఘకల్పమున నుల ముచ్చేమియులేదు. ఇందువలన వాయుప్రచారమునందు ముచ్చేమియు కలుగలేదు. బంగాళాఖాతముయొక్క ఉత్తరమున ప్రారంభమైన తిగుదల వృద్ధియైనది కాదు. ఉష్ణపరిమాణము నందలి మార్పులు అస్థిగములుగ నున్నవి. చెన్నపురి తీరమునను, దక్షిణమునందును, లండను, దక్కనులోను పగటిపూటవేడిమి చాల తక్కువగా నున్నది. రాత్రులందు వేడిమి సామాన్యముగ గలదు. కొండలయొద్ద యూల్లో వాయువు ఎండియున్నది. పడమటి తీరమున మబ్బులు వీడిపోయినవి. దీర్ఘకల్పముయొక్క ఉత్తరభాగమున మాత్రము వర్షము కురియుచున్నది. చెన్నపురితీరమున కొద్ది పొడిజల్లులు మాత్రము పడినవి. వర్షపతనము చిట్టిపోయినట్లు కనుపడుచున్నది. తూర్పుతీరమున నిర్మలముగా వాయువులు, వీచి చిన్నజల్లులు పడవచ్చును.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్ను

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

సానీయ, రాష్ట్రీయ, వార్తలు

దీనపోషక సమాజము:—తేపు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు విక్టోరియా పురమందిరమున, తెనుగున నరకాసురవధ నాటకము ప్రదర్శింపబడును.

కృష్ణవరదల నిధి:—మా పత్రికాముఖమున సాపింప బడిన నిధి కింతవఱకు రు 765-4-0 ను వసూలైనవి. ఈ వివరములు 13 వ పుటయందు గానవచ్చును.

అంత్యజాత్యుద్ధాన సభ:—తేపు ప్రాంగణ 8 గంటలకు పులియక్ రోపుదగ్గరనున్న, సమాజమువారి పాఠశాలలో బ్రహ్మానందస్వామిలవారు “పాఠధర్మము” గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

శీతృక్కు ఏడివోవరు సామ్రాట్:—తేపు సాయంకాలము 6 గంటలకు సంతురామశెట్టి 5 సంబర గృహమున ఎమ్. రామకృష్ణ నందియారుగారు నైతికజీవనమును గూర్చి ఉపన్యసించి ఉపాసన జరుపుదురు.

దక్షిణహిందూ బ్రహ్మసమాజము:—తేపు సాయంకాలము 6 గంటలకు ఆస్వాపిల్లపేర్దియందలి సమాజ మందిరమున కొటంరాజు పున్నయ్యగారు వీరుని హృదయమునుగూర్చి ప్రసంగమును, నుపాసనయును జరుపుదురు.

తెనాలివైశ్యుల యాదాద్యము:—కృష్ణవరదల వలన బాధితులైన వారినిమిత్రమై, కోసరాజుమణియ్య నాగయ్యగారు నాలుగున్నర మణుగులును, డోగుపర్తి పుల్లయ్యగారు ఒకమణుగును చింతపండునిచ్చిరి.

మరణిగానసభ:—బాట్లటవును నారాయణమొదలి వీధి 24 నెంబరు కలివి రామన్న శెట్టి వైశ్యసత్తములో, తేపు సాయంకాలము 4 గంటలకు పద్మావతి బాయివలన సుధద్రాకల్యాణ కాలక్షేపము జరుప బడును.

మైలాపురం సంగీతసభ:—తేపు సాయంకాలము 4 గంటలకు కృష్ణభాగవతరు వలన గాలకరుషి చరిత్ర కాలక్షేపమును, ఎల్లండి సోమవాయి 4-37 గంటలకు పద్మావతి బాయివలన, వల్లూరి కల్యాణ కాలక్షేపమును జరుపబడును. ఈ రెండు సభలును, శ్రీ కపాలేశ్వరస్వామి కెడ్యురగ నందు గోపాల నాయకరు పాఠశాలయందు జరుగును.

వెంట్రప్రగడ సముదాయ సీయర్ గారు:—ఈ సంవత్సరము జూలయినెల 16 వ తేది మొదలు ఏ. బి. తరగతి భూములన్నిటిని, సాగు చేసికొనకలసిదిగా కృష్ణా యాన్డరర్ డివిజన్ ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీయరువార వారు దయచేసిన ఆదేశలను, మా గ్రామస్థులకు తెలియనీయక గూఢముగా నిప్పటివర కుంచి నందువలన దొరవారి ఆర్డరువలన మా గ్రామస్థులెట్టిఫలితమును పొందజాలరైరి. పిమ్మట కురిసిన కష్టములవలనను, కలరా దేవత సంచారమువలనను, పనిపాటులు సరిగా జరుగక ఇప్పటికిని, కొన్ని భూములు సాగు కావలసియున్నవి. అని ఒక ముదునూరురయిత్ర వ్రాయుచున్నాడు.

నెల్లూరు హరికథ:—మూలపేట రిజర్వు పోలీసులైనలో నెల్లూరు నివాసులు, మాతులపాటి పురుషోత్తమరావుగారు, భూస్థితి ప్రణీతించిన శ్రీ కాళహస్తి మహాత్మ్యం, బున, కన్నప్పనయనారు చరిత్రను, హరికథాపంఠమున, మృదు మధుర గానముతో, కాలక్షేపమును గావించిరి. ఇందలి పద్యముల మాధుర్యము, చెప్ప నలవి గావించెను. ఓరిగానము పొందుస్తాని స్థాయిగా, మిక్కిలి శ్రావ్యముగానుండెను. మధ్య మధ్య ఇంగ్లీషు కవిసాగర్ భాముండరు వేకుప్పియరు, మహనీయుని ఉపమానములను, ఇంగ్లీషుభాషలో కెప్పుచు, ఆ సామ్యములను, తెనుగున అగ్గయు కెప్పుచు సభ్యుల మనస్సులను విలీలించి, ఆనందవాఙ్మయమునిచ్చెరి. వీరిప్రక్క హాస్యనియం వాయింపినవారి విద్యతయు, జ్ఞానసీయముగ నుండెను. ఈ కాలక్షేపమునకు జి. వెంకటస్వామి నాయకు గానును జి. కొటయ్య నాయకుగానును, కుప్పసంగు గారును కార్యనిర్వాహకులుగా నుండిరి. కాలక్షేపము, జరుగు సమయమున విశోసాగ్రాస్త్రీసంఘస్థానమున, మన ప్రతిభాసామ్రాజ్యమునకు జయము గాక యని ఆచార గోపాలమును, జయ జయ ధ్వనులతో ఏకగ్రీవముగా కరతాళములు వేయుచు నానంద్యైశ్వర్యని వేయకరములు, ప్రార్థించిరి.

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము:—చెన్నపురి గాజీయ కలాశాలయందలి, యాంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము క్రిందటివత్సరము నావన సోమనాథుని వై వ్రాయబడువానిలో నుత్తమ పరిశోధకన్యాసమునకు బహుమతి నిచ్చెదమని ప్రకటించియున్నారు. అనివార్యములైన సందర్భములచే నా బహుమానమిచ్చుటలో చాల నాలస్యమైనది. ఆ బహుమాన మిప్పుడు మైనూరు మహారాజాగారస్వకళాశాల యందాంధ్రపండితులయిన బ్ర॥ శ్రీ॥ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మ గారి కొసంగబడినదని తెలియజేయుటకు, సామాజికభంతయు సంతసించుచున్నాడు ఆ వ్యాసము నచ్చు చేయుభారము సమాజమువై నున్నది. సమాజము నిరుపేదదిగాన, యుదారశాలురు తమ యిచ్చవచ్చినటుల తన్మృద్రణమునకు సహాయమొనర్ప బ్రార్థితులు. మఝికయంశము. ఇట్టి బహుమతులిచ్చుట సమాజమునకు పురాతనాచారమయియున్నది. ధనాభావముచే మధ్య కొన్ని వత్సరము లాయాచార మాపివేయబడినది. క్రిందటి సంతతపుర మా యాచారము, భాషాభిమానల సాయముచే నుద్ధరింపబడినది. ఈవర్షము తిరిగి బహుమానప్రకటన మొనర్చెదమన్న ధనలోపముగా నున్నది. కావున భాషాభిమాను లాయాచారము ననుగంటియుక, జరిపెదరని సామాజికల నమ్మకము. అని కురుగంటి సీతారామయ్యగారు వ్రాయుచున్నారు.

అన్నవరం వార్తలు:—క్రిందట నెల 23 వ తేదీని శ్రీ సత్యదేవ మానసోలాసినీ పుస్తక భాండాగారము యొక్క ప్రథమ వార్షికోత్సవము, శ్రీ శ్రీ శ్రీ వీరవెంకట సత్య నారాయణమూర్తివారి సమక్షముందు కాకినాడ పురపాలకపుర లకు కాశీభట్ల బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిలవారి యధిపత్యము క్రింద మహావైభవముతో జరుప బడెనని తెలియ జేయుటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాడను ప్రప్రథమమున దైవప్రార్థన మొనరించ బడెను. పిమ్మట ప్రతిపాడు మేజిస్ట్రేటు వారగు ఆర్.ఎల్. సోమయాజులవిశ్వనాధరావుపంతులు డి.ఎ.గారిచే బ్రహ్మయ్య శాస్త్రిల వారగ్రాసనాధిపతిగా నుండ నెన్న కొనబడిరి. పిమ్మట కార్యదర్శిగారు నేతత్వమాజ ప్రథమ వార్షిక వృత్తాంతము నివేదించిరి. తదనంతరము కాకినాడ పురపాలకపుర శ్రీమాన్ గోమకం కేశవచార్యులవారిచే హిందూమత ధర్మములను గురించియును, తుని వాస్తవ్యులొండవల్లి జగన్నాధరావు గారిచే ఆంధ్రలక్ష్మిని గురించియు, శింకెగంగారామమూర్తి గారిచే “శ్రీ విద్య”ను గురించియును, ములుగుట్లపాపారావు గారిచే “సంక్షిప్తభాషము”ను గురించియును, భాండాగారము లభివృద్ధిని గురించియును సభారంజకముగ నుపన్యసించ బడెను. పిమ్మట “నవీనాంధ్రమును” నొకవేయిలో గ్రామ్య భావను బడలలో బ్రవేశి నెట్టుకులన భావకన్యయు సంభవించుచున్నది. కావున దాని నందు బోధించుట మాన్య వలసిన దనియు, బూర్వముకలెనే పాఠశాలయందును, సలక్షణాంధ్ర భాష యనశ్శపతనీయుగం జేయింపుదనియు విద్యాధి కారులకు విజ్ఞాపనలు బంపుటకు తీర్మానమును గావించిరి. మా గ్రామపరిమెంటు పాఠశాల విద్యార్థులు “సత్య హరిశ్చంద్రనాటకమును బ్రదర్శించి నర్థకుల కిమితానందమును కలిగించిరి. పిమ్మట గుడవా వాస్తవ్యులకు ద్వితీయ పుల్లకవిగారి చే ఆశీర్వాద పద్యములు జనునబడెను. సభ్యుల జయ ప్రదముగ జరిగినది. వాటి సభ కుదించిన సభ్యులకును తది తరులకును తగిన భోజన సదుపాయముల నొసంగి సభ యు ప్రథముగా జరిపించుట మాకిన్ని విధముల అవిగ సహాయములయిన శ్రీ స్వామివారి ధ్యానికర్తలకు మేమెంతయు గృతజ్ఞులము.

కృష్ణ వరదలు.

ఉపకార వివరము.

కృష్ణవరదలవలన బాధితులైన వారికి గావించుచున్న ఉపకారముగూర్చి ఈక్రింది రిపోర్టులు మా కార్యస్థానముచేసినవి. ఆం. ప. సం.] మచిలీపట్టణము.

బందరునుండి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

జులై 23 తేదీని ప్రారంభమై నుమారు 15 రోజులు పది, బందరు, తొలుకాలగోని గ్రామములను వ్యవసాయచేపి మనల కృష్ణానది ఈనెల 8 తేదీ నుండి తనప్రభావమును చూప సాగినది. మొదటితూరి వరదకు ప్రభుత్వమువారును, చల్లపల్లి జమీన్ దారు గారును, ప్రజాసంక్షేమకు యూనిరని విని కృష్ణా జిల్లా సంఘము వారిందుక ఆశ్రయ వహించిరిగాని మరల రెండవ సారి వరదకు తమసహాయ నువసరమనియు, లోగడ ప్రభుత్వ

మునాని జమీన్ దారు గారు చేసిన సహాయము చాలదనియు, నిజీవలని చంబాల సేకరింప మొదలిడిరి. ఈ నెల 17 తేదీని కొంత గిడ్డిలి, మరునాడు బియ్యము, తివుడును, గరాల దిబ్బు, పోగటిలిప్ప, తుమ్మలపాలెం వస్త్రా గ్రామములకు జిల్లా సంఘము కార్యదర్శి కొవారి కవరామకృష్ణారావుగారివెంట సం దిరి. 18 తేదీని గిలకల దిండికాపురముల ప్రసింగు రంగయ్య గారు తుమ్మలచెరువు, కోన, పాతేరు, వస్త్రా గ్రామములకు బియ్యం, చింతిపండు, వస్త్రా రాలను పంపి సహాయ మొనర్చియుం డిరి. కోన గ్రామమునకు తమిళరామయ్యగారి గ్రామజనుల సంరక్షణ నియమము చాలాపాలుపడిరి. ఈ గ్రామములు సర్దుచే ఆవరింపబడినా ఇంట్లు పడలేదు. జనుల అన్నమునకును, పశు పులమేకకును చాల యిబ్బంది గలిగెను. కొన్ని పరాయి గ్రామ ముల పశువులు కొట్టుకొనివచ్చి పోలాటిలిప్ప చేరినట్లు తెలియ వచ్చింది. 15-వ తేదీని కవరామకృష్ణారావుగారు స్వేచ్ఛాపురం, మాతేరు, పెదకల్లేపల్లి గ్రామములకు బోయి బియ్యము, తివుడు పంచివెట్టిరి. 15 తేదీ రాత్రి పెదకల్లేపల్లి చెరువుకట్టను, మాప దన, సునిసింపునరికి, పెద్దత్రాతి వివబదసాగెను. కవరాత్రి ప్రసాదామరీతి వినిపింపసాగెను. కట్టజేరి మాడగా ప్రతిచెట్టు క్రిందను జనులు పశువులు విచ్చలవిడిగా సంచరించుట గాంచిలిమి. చుట్టుపల్లెల ప్రజలెల్ల ప్రతిష్ఠాపాము నిండియుండిరి. బ్రాహ్మణులు నివసించుచున్నవాములు, పిట్టలు కులవివక్షణ లేక సర్వజనులకు వానయోగ్యములాయెను. జిల్లాసంఘము వారం పిన బియ్యమును సుమారు 10, 12 వందల జనులు వైకొని పరిశుభ్ర మయినవనియు, కట్టు, తివుడు కలిసి గొడ్డు తినునది కాక, మనష్యులు పచనముచేసికొనుట కనుకూలమైనవనియు, సర్వస్వత్రా ముక్తికవనియు సంతసించిరి. ఇన్ని గ్రామములకు ముప్పదెచ్చిన డీగ్రామమే. ఈ గ్రామముజేరిన వారెల్ల 1912 సం॥ వందల సహాయము వివిధ జేసిన డ్రాయిడ్ వుడ్డు దొర గారిని, టిట్టవారగారిని స్మరించినవారులేరు. ఈసాలను జిల్లా కలెక్టరుగారు, డివిజన్ ఆఫీసరుగారు వహింపవలసిన దయ శ్రద్ధ వహింపలేదనియు, వైగా గ్రామము మంచినీటిలోనున్నట్లు భావించినందున, ఈ ప్రజలుచెప్పట యెంతయు చింతగ నున్నది. మున్న చిలకల రామయ్య కొడు మూత్రము నదియై యిటు వారటు అటు వారిటు రావీలు లేకుండెను. ఇప్పుడో ప్రతిదీనియు గుండములుపడి రాకపోకల కభ్యంతరముగా నున్నది. రోహిత్సవముమానుట కనుకూలముగా నున్నది. ప్రతిదీనియు గుండములతో నిండియున్నది. చాల కొంతయు కూలివది. పశువులు శల్యగతములైయున్నవి. మనుష్యులు చావలేదుగాని పశువులు చాలవలించినవి. ఇంకనుచావ నున్నవి. ప్రజలన్నములేను. పంటలసలే పాడగదా. పశువు లను మనష్యులనుజూడగాకెక్క మొగములుజేసికొని కరువుకు నిదర్శనములుగా నున్నారు. ఈప్రజ లెంతకాల మిట్లుబాధపడ వలయునో ప్రభుత్వమువారు కింది ఈ గ్రామములవద్దలి వెళ్లు దొంగిండ్లపంపకూడదా, లేకవరదలనాపుప్రయత్నముల నాలో చింతరాదా? ప్రభుత్వమువారి దివరలో ఈవిషయ మాలోచన నుండుచినామనిరే ఈయాలోచన కెంతకాలము పట్టునో తెలియవచ్చును. కృష్ణాజిల్లా సంఘమువారి సాలునయిందును గురించి గట్టి ప్రయత్నములు జేయుదురుగాకయని, ప్రార్థించు చున్నాము. ఈనెల 18 వ తేదీని కివరామకృష్ణారావుగారు మరల మాతేరు, పెద కల్లేపల్లిలో నివసించుచున్న జనమునకు బియ్యము, తివుడు, చిట్టు తృప్తిగా బంచివెట్టిరి. మొత్తమున జిల్లా సంఘమువారి 30 బస్తాల బియ్యమును, 6 బస్తాల తివుడును, కొన్ని కావిళ్ళ గడ్డిని పంచివెట్టగలిగిరి. నీరు తియుచు న్నందున గ్రామములకుబోయి ఇంకను సహాయము జేయుటకు పిలుకలుగతున్నది. ఇంకను సంఘమువారు ద్రవ్యము సేకరించి ఇంట్లు తిరిగి కట్టుకొనువారికి కొద్దిగలైన సహాయము చేయద లచి యున్నారు. లేదా వస్త్రదానమైన చేయగలరు. ఇన్ని దా ములకన్న వరదరాకుండజేయుటగొప్పదానము. పెదకల్లేపల్లిలో పోతరాజు సుందరరామయ్యగారును, 2 బస్తాలభాగ్యము జేదలకు పంచివెట్టిరి. జిల్లాసంఘపు వైసువెసిడెంట్లు శీలం జగన్నాధరావు నాయుడుగారు, చల్లారి నూగనారాయణ గావుగారు కష్టించిద్రవ్యమును సేకరించుచున్నారు. సేకరించిన, ద్రవ్యముఖర్చు, ముందు తెలియజేయబడగలను. ఆంధ్రప్రతిక వారును, కృష్ణాజిల్లా సంఘమువారికి 150 రూ. పంపి మా కృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి. దయాకరను లెప్పటికలనే యిప్పుడును సహాయ మొనర్చిరి. వారెల్లరు వందల పాత్రులు.

కొమ్మరి హనుమంతరావుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—
మామూరిలోని వర్తకసంఘమువారు, ఈనెల 16వ తారీఖున కృష్ణవరదలచేత తుడవబడిన, గ్రామముల సహాయార్థ

ముగా డబ్బును పోగుజేయడలంచిరి. అనాటి యువయము 9 గంటలకు చుండూరి వెంకటప్పయ్యగారును, కొల్లా కొటయ్య గారును, గుడివాడ సుబ్రహ్మణ్యం గారును జయులుచేరి బాబితా ప్రకారము చందాలు పోగుజేసిరి.

ఈనెల డబ్బుతో 18 బస్తాల బియ్యమును, ఒక ఉప్పు బస్తా, రెండున్నరముగుల మిరపకాయలను, కొని వీనిని పంచి వెట్టుటకై సంతా శేషయ్య, చుండూరి రామలింగయ్య గారును, నేనును పోతిమి. ఈ సామానుతో జంపని సుమారు 4 గంటలకుఁ జేరితిమి. కాని, రొడ్డు మూడుచోట్ల తెగుటచే ఊరులోనికి బోవ పిలులేకపోయెను. ఈసంగతి జంపని మన సముగారైన గలిని కామన్నగారికి తెలిసి, పారు రెండుబండ్ల తోను, ఇరువది మనష్యులతోను, వచ్చి ఈ సామానును పడవ లోనికి చేరజేయించిరి. వెంటనే మేమందరము మురుగుకాలు వను బూతువల్లినచేరి, ఈ బస్తాలను ఆయూరి చెరువు కట్ట మీద వేసి, తిరిగి జంపనిచేరితిమి. అప్పటికి రాత్రి 10 గంట లాయెను.

మరునాడుదయముననే బయలుదేరి మునగుల గారితో గూడ బూతువల్లినచేరితిమి. అప్పటికే చాలమందివచ్చియుండిరి. మేమువారికి బియ్యమును, దానికి సరిపోయిన ఉప్పు, చింతపండు, మిరపకాయలను పంచివెట్టితిమి. తరువాత బూతువల్లిన ప్రక్క నున్న వరహా పురపు వారును, చంపాడు వారును నీసంగతివిని వచ్చిరి. వీరందఱికి 11 గంటల కంటకు సుప్పచ్చిగా నిచ్చితిమి.

మరునాడుదయమున జంపనిలో, వెద్దసంతర్పణచేసితిమి. కమ్మవారు చాలమంది వచ్చి గాడిప్రాయ్యత్రవ్వ వంటలు చేసిరి. సుమారు 7 గంట లగుసరికి చెదలపాడనుంచి యొక గుంపు వచ్చినది. వారికి బియ్యమును, ఉప్పు, మిరపకాయ, చింతపండు నిచ్చితిమి. వీరికెద్దగర్దగర్ద మూడుబస్తాల బియ్యము పంచి వెట్టితిమి. తక్కిన బియ్యమంతయు, అన్నము వండ బడినది. సుమారు 12 గంట లగుసరికి భోజనమునకై పండ్లు వేసిరి. రెండు గంట లగుసరికి 600 మందిచేరిరి. తరువాత మేము బయలుదేరి తేనాలి వెట్టితిమి. గుంటూరు.

చట్టి సంసింహారావుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

రాంభొట్టపాలెనుండి నేనును, ఈశ్వరరాం రెవెన్యూఇన్స్పెక్టరు కల్లగజోన్యల సాంబశివరావుగారును, పిట్టికోటిరెడ్డిపాలెం, పొదపాళ్లపాలెం, రామిరెడ్డిపాలెం, మొదలగు గ్రామాదు లకు వెళ్లియుంటిమి. ఈ గ్రామాదుల రైతులు కడవీడపాదగడ్డ, మాగాణిభూములింకను నీటిలోనే మునిగియున్నవి. మెరక భూములలో వేరు శెనగ వేసియున్నారు. ఆపంటయొరక వేసి పాడైనది. ఇండ్లుపడిపోయినవి. ఇండ్లుపడిపోయిన వీడరైతు లకు కొంతసామగ్గు ఇచ్చితిమి. రేపల్లి తహసీలుదారుగారు చందవోలులోనుండిరి. వీరు తమ నావలోనుండి ప్రజలయొగ జేమమును విచారించి వెళ్లినట్లు తెలియవచ్చినది. కాని, ప్రజలకిట్టి తరుణమున నెట్టి సహాయము కావలసియున్నదో; ఆయేర్పాట్లే మియు చేసిట్లు తెలియలేదు. 20 తేదీ యుదయమున తుమ్మలపాలెం, జొన్నల గడ్డపాలెం, పులి గడ్డపాలెం, పాలెం, పిట్టి ఆమ్మి రెడ్డి వారిపాలెం, అక్కలవెంకటరెడ్డి పాలెం, గంగినేనివారిపాలెం, కావూరు, వైసానివారిపాలెం, బలంసులపాలెం యీ గ్రామాదులలో వీడరైతులకు యిండ్లు కూలినవారికి సామగ్గును ప్రతి గ్రామమునకుబోయి యిండ్లను చూచి తగినట్లుగా పంచివెట్టితిమి. ఈ గ్రామాదులకు రెండవ సారి వరదవచ్చినప్పుడు గుండపల్లి కాలువకట్టను, గోవాడ, పాంచాళవరం, అమర్తలూరు, గుండ్లపల్లి, అసామిలు, ఆయు ధపాణులైవచ్చి, కాలువ తూర్పుగట్టు తెగగట్టిగట. అప్పుడీ గ్రామాదులవారు వద్దని చెప్పినప్పటికిని, అడవారువచ్చి కండ్లలో మిరపకాయల కారమునుకొట్టి వెడలగొట్టిరట! కొంతమంది కట్టలతో కొట్టుకొనిరట. ఒకరైతు పొన్నూరు ఆసుపత్రిలో నున్నాడనియు, బ్రతుకుటకష్టమయి చెప్పుచున్నాడు.

వృత్తాంత లేఖలు

పాలకొల్లు వార్తలు.
(ఒకవిలేఖనునియెద్దనుండి.)

పాలకొల్లు, ఆగస్టు 20:— మాపురమున నీనెల 6 తేదీ మొదలు, బట్టలు, నవరసులు, వెండి, అగ్గివెట్టెలు, పంచదార, పాలడబ్బాలు మొదలయినవి, యావత్తు దివదినము ధరలు హెచ్చుచున్నవి. వర్షాపురం సుబుకలెక్టరువారు, తాలూకా తహసీలుదారుగారు 17 తేదీని మాపురము దయచేసి, వర్షకు లతో ధరలవిషయమై ముచ్చటించిరి. ఇకమీద ధరలు పెరుగ వని తలచుచున్నారు.

అన్నదానము.
ముచ్చల నాగభూమణంగారి నెల 18 వ తేదీ జయ వారంరోజున, సర్వవర్ణములవారికి రమారమి 6000 ప్రజలకు అన్నదానముజేసి వారి యాదాద్యము వెల్లడిపరిచిరి. వీడలకు వస్త్రములుపూడ నొసంగిరి. ఇది బహు జ్ఞాను నీయము. ఈ గ్రామమున చాలధనికులు గలయగాని యంతవిరివిగా నెప్పుడు అన్నప్రదానము చేసినట్లుకానము. ఈనాగభూణం గారు తమసానుభూతిని, దయను కృష్ణానది వరదలవలన బాధ పడుజనులకై బరపి, వారియిక్కట్టుబాపి తమయందార స్వభా వము జూపెదరుగాక.

అన్నదాన సమాజము.
మాపురధనికులు యంతవరకు కృష్ణానదివరదల వలన బాధపడు దీనలయెడ వాత్సల్యము కనుపన్నురైరి. మాపురా న్నదాన సమాజమువారు కృష్ణ వేణీవరదలవలన బాధపడుదీను లకు సహాయముచేయుట, తమ విధాయకకృత్యముకాదని ఊర కొనినారు కాబోలు ఇకవైసగ్రామ జనులనుంచి చందాలు వసూలుచేసి వారికి పంపి తమ విధాయక కృత్యము తీర్చుకొనె దరుగాక.

టపాలరాకపోకలు.
మాపురమున మొన్నటివరకు మద్రాసుటపా సాయం కాలము ౧౦ 5 లకును, కలకత్తా టపా ఉదయము 8 గంటలకు ను డిలెవరుచేయబడు చున్నది. ఇకమీదట రెండుటపాలు ఉదయముననే, డిలెవరుచేయవలసినదిగా పోస్టల్ ఇన్స్పెక్టరు గారు నెలవుయిచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. ఇంచువలన చాల వర్తకులకు కష్టములు సంభవించ గలవు.

దుగ్గిరాల వార్తలు.
(ఒకవిలేఖనుని యెద్దనుండి)
నవ రెజిస్ట్రార్ శీసు.

దుగ్గిరాల ఆగస్టు 18:— మూడేండ్లక్రింద నీయూర నీయూశీసు స్థాపింపబడినది. ఇంచువలన నీ ప్రాంతపుజనులకుచాల నుపయోగముగానున్నది. మాప్రస్తుతపు నవ రెజిస్ట్రార్ గారగు వి.నాగలింగదేవర, బి.ఎ.గారు ప్రజలలో కలసివెలసి తిరుగు వారు. రిజిస్ట్రారునకు వచ్చుకాగితములలో గల లోపములను చూప కయే దాఖలుచేసికొన పిలులేదని త్రిప్పివేయు కొందరి రిజిస్ట్రార్ రులనలెగాక వీరు కాగితముల ను వ్రాయువలసిన పద్ధతులను వ్రాసేటటు రైతులకు చక్కగా బోధించుచున్నారు.

పోస్టాఫీసు.
ఇదివరకిది వ్రాంచిపోస్టుగానుండి దాదా పిరువది యూ ర్లకు ఒకజవాచుచే యు త్తరములనందు జేసెడిది. ఇప్పుడు దీనిని నవ ఆఫీసుగా మార్చి దీనికి కొన్ని శాఖల నేర్పరచి ప్రజలలో పోస్టల్ డిపార్టుమెంటువారు సౌఖ్యమును కలుగజేయుచున్నా రు. ఇంకను ఈ శాఖక్రింద శాఖ లేర్పడవలసియున్నది. ఈ పోస్టాఫీసుకు టెల్లిగ్రాం శాఖకూడ గలద.

వాలికాపాఠశాల.
నూటికివైగా వాలికలకు గలిగిన వాలికాపాఠశాల యొక టీయూరగలదు. ఈయూర నె గలవోలురపాఠశాలకన్న ప్రభుత్వమువారిదగు నీవాలికాపాఠశాల మంచి యుత్సాహ మును, వ్యాప్తిని బాటుచున్నది. రెండేండ్లనుండి యీపాఠశాల లోని వాలికలు ఆంధ్రశ్రీల బహుమతి పురీక్షలజరిపి యోగ్య తాపత్రములను, జయపతకములను అందుచున్నారు. నరసాపురం తాలూకాభివృద్ధి సంఘమువారి గడచిన పరీక్ష కీపాఠశాలా వాలికలు 10 మందిచదివి 9 మంది జయమందిరి. ఈ పాఠశాల భవననిర్మాణ మాలోచనలో నన్నట్లు. అమలులోని కెప్పుడు వచ్చునో?

బహుమతులు.
వై పరీక్షల జరిపిన బాగ్రోత్సవ, పాఠశాల వాలిక లను బహుమతులు నొసగ పాఠశాలాపాఠ్యాయులచే త్రియిత వి. నాగలింగదేవర రెడ్డి. ఏ. గారి యా జమా న్యముక్రింద. 16-8-14 వ తేదీని యొక సభ జరిగినది. నరసా పురం తాలూకా సంఘమువారి పరీక్షలో దుగ్గిరాల లోనికి ప్రథమురాలుగజయమందిన శ్రీమతిసందారి అన్నపూర్ణ మయ్య, దుగ్గిరాల భాషాభిలాషిణి, సంఘము వారికి వెండి పతకము నొసంగి, మోరంపూడి వాలికయగు శ్రీమతి కొంగర లక్ష్మీశ్యంర అన్నపూర్ణమయ్య, మోరంపూడి విద్యాభిలాషిణి. సంఘమువారు స్వస్థపతకమిచ్చునట్లు తెలుపబడినది. జయమం దిన మిగిలిన వాలికలకు కొన్ని గ్రంథములు పంచి వెట్టబడినవి. పాఠశాలావాలికలకు కొన్ని సామానవియబడినవి. విశ్వేశ్వరా హ్మణసంఘవాలికకొక పతక మియబడవలసియుండెను. కాని శుభానిర్మాణకుల యాహ్వానము విశ్వేశ్వరాహ్మణుల కందకుం డటచే అది యట్లు జరిగియుండలేదట.

జాబులు.

[మా విలేజ్ డెవలప్ మెంట్]

ఉద్దేశ్యం.

జనవరి 20:—ఇటీవల డి.ఎస్.ఆర్. కౌన్సిల్

చైర్మన్.

జనవరి 20:—ఇటీవల డి.ఎస్.ఆర్. కౌన్సిల్

సంఘం.

కృష్ణానది తీరం వెళ్ళి ముఖ్యమంత్రి

గ్రామీణాభివృద్ధి.

మాయాగిరిలోని రామమోహన లయ

తిరువూరు వ్యాజ్యము.

తిరువూరు రాజాగారి వారి భార్య

జాబులు.

I

కృష్ణవరదలు.

అయ్యో.

తమకిరవరలో 17 వ తేదీన, ఆదివారం

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి.

రాయప్రోలు లింగన సోమయాజి.

గుంటూరు మండలం భాగం

II

వరదలవలన నష్టములు.

అయ్యో.

ప్రజలలో పెద్దపాతలవరము బయల్పడటం

సప్తమి వ్యాసమంత్రరావు.

III

కొత్తూరు గ్రామీణాభివృద్ధి కమిటీ.

అయ్యో.

కొత్తూరునుండి యిక్కడనుండి

యర్జునాచలం. నాదెళ్ళ కృష్ణానందం.

IV

రాజమహేంద్ర పురవాసుల కష్టములు.

అయ్యో.

కొద్దిరోజులనుంచి రాజమహేంద్రపురములో

ఒక పురవాసి.

ఆంధ్రపత్రిక.

ఆనందసామ సం॥ భాద్రపద శు ౧ లు

శనివారము.

రాజభక్తిప్రతిధ్వనులు.

ఆసేతు హిమాచల వ్యాప్తంబైన భరత ఖండ మునందు మూల మూలలను రాజభక్తి ప్రతిధ్వనించుచున్నది. పల్లెలందును పట్టణంబు లందును రాజభక్తిని బ్రకటించు సభలు యుద్ధారంభము నుండియును జేయబడుచున్నవి రాజులు తమ దేహములను సైన్య సంపదలను, శ్రీ మంతులు ధనమును, ఫీనుంతులు వివేకమును, యువకులు జన్మసమును, బ్రితీషు సామ్రాజ్య సంరక్షణమునకై వినియోగించుటకు సంసిద్ధులై యున్నారు. సేనాసక్తి బ్రితీషు సామ్రాజ్యము సంఘ సర్వతోముఖముగా బ్రకాశించుచున్నది. సేనాసరత్వము కేవలమువాగ్రూపమునెకాక క్రియారూపమును సైతముదాల్చుచున్నది. కనకా ఆస్థిలియా లాహరి పదార్థముల నంద జేయుచున్నవి. సైనికుల సంపుచున్నవి. ద్రవ్య సహాయమును జేయుచున్నవి. బంగాళము సామగ్రిని బంపుటకై 10,00,000 నారబస్తాల నియ్య సమకట్టినది. గొంబలు రాజధానియందు అయిదు లక్షల రూప్యము లతిత్వోతముగ యుద్ధ సహాయ నిధికై సమూలు చేయబడినవి. చెన్నపురి రాష్ట్రము నందును రాజభక్తిని బ్రకటించు సభలుచేయ బడుచున్నవి. రాష్ట్రమునకు రాజధానియైన చెన్నపురి యందు రాజభక్తిని దెలుపుటకు శుక్రవారము నాయంకాలము సం నత్యుత్సాహముతో సభజరుప బడినది. పట్టా పురమందిరము ప్రజలతో నిండినది. అన్ని జాతులకును, మతములకును, కులములకును చెందిన మహాజనులు సభనలాకిరించెరి. నానవయో వృద్ధనాయకులు సమ సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగార గ్రాసనాధి పత్యమును వహించిరి. వయోవృద్ధులైన న గాసనాధిపతి రాజభక్తిని నత్యుత్సాహముతో చెలిపెను. యుద్ధచుక్క ప్రతిపాదక మైనను యుద్ధ పరిణామము నుంచికై యుండుననియుచు ముఖ్యముగా హిందూదేశమునకట్టి పరిణామ మేర్పడుననియును నగ్రాసనాధిపతి సూచించెను. కా.రావిన్నగారు, ఎం. శ్రీనివాస అయ్యగారు, సి.సి. రామస్వామయ్యగారు, హైందవులకు వైవ భక్తియును రాజభక్తియును సహజధర్మము లని యును, వారిగురించి సభలచుజేయుట యనవసర మైనను ప్రజల యత్సాహముకొరకును శత్రువుల యాశాభంగము కొరకును జేయబడుచున్నవని ప్రసంగములను జేసిరి. రాజభక్తినిదెలుపు తీర్మాన మామోదితమైన పిదప యుద్ధసహాయనిధిని గురించిన తీర్మానము నానబీసెంటమ్మగారు రుపపాదించిరి. బీసెంటమ్మగారి వక్తృత్వము, ఉత్సాహము, ఉదార భావము సభ్యుల కనుతోత్సాహమును గలిగించినవి. బీసెంటమ్మగారు యుద్ధముపట్ల మూర్ఖులకు గల దురభిప్రాయమును తొలగించుటని విద్యాధులకు పదేకించెను. వక్తలలో గొందరు యుద్ధసమయము నందు హైందవులు వాలంటియరులుగ బనిజేయుటను గురించి ప్రసంగవశమున నుపన్యసించిరి. ఏ.సి. పార్థసారథినాయకుగారు ఆంగ్లాంధ్రద్రవిడభాషలలో నుపన్యసించి సభ్యుల నానందపరచుటను జేసిరి. సభయొక్క కార్యక్రమమత్త్యుత్సాహముతో ముగింపునకు జేబడినది. సభముగిసినది. కార్యము గావలసి యున్నది. యుద్ధసహాయనిధికై ద్రవ్యము గావల

యును. చందాలను వేయించి సామును సేకరించుటకై గా. రావిన్నగారు, బి. ఎం. శర్మగారు, కుండు బాచ్చాసాహెబుగారు, కార్యదర్శులుగ నియమింపబడిరి. పెరీపు చతుర్గుజదాసు గోవింద దాసుగారు వేయిరూప్యములను, నుగుగవిలాససభ వారు వేయిరూప్యములను, సహాయనిధికి చందాల నిచ్చిరి. రాజభక్తి పరాయణులందరును చందాల నిచ్చి రాజభక్తిని వ్యక్తీకరించుటకు గోరబడుచున్నారు.

సంగ్రామ సీతి.

సాయోగ సైన్యములు:—జెల్లియము సైన్యములకును జర్మను సైన్యములకును ఏయన్నాటు దగ్గర యుద్ధము జరిగినది. జర్మను సైన్యములు జెల్లియము సైన్యములకు పదిరెట్లుండినవి. జెల్లియము దండనాయకుడు మేజరు గిల్సను గాయములతో బాధపడుచుండియును తన సైన్యమును నిపుణముగ రక్షించెను. జెల్లియము సైన్యములు బ్రుస్సెల్సును వదిలికొంటు జేరినవి. ఈ విషయల యుద్ధరంగము నందొక యెత్తుగా యుద్ధ విశారదులచే నెన్న బడుచున్నది బ్రుస్సెల్సును రక్షించుట జెల్లియనులకు దుష్కరము. ఆకట్టణ సంరక్షణము వలన లాభము తక్కువ. నష్టపరిధియు. జర్మను సైన్యములు నిరోధమేమియును లేకయె బ్రుస్సెల్సును జేరినవి. లీజుకోట లింకను స్వాధీనపడలేదు. నామూరుకోట లింకను ముట్టడింప బడలేదు. పట్టుపడుటకెంత కాలము పట్టుకొ తెలియదు యుద్ధము రెండువందల యేబదిరెట్లు పొడవున జరుగుచున్నది. విశేష ఫలములందు జయము లెవరికి గలుగునో వారికి విజయము గలుగ నున్నది.

ఫ్రెంచి సైనికులు ముల్టెనెనును దాటి నైనునది యొడ్డునయున్న ఆల్టె కర్కవరకు బోయిరి. అక్కడి యుద్ధమునందు జర్మనుల 24 ఫిరంగులు ఫ్రెంచివారి స్వాధీనమైనటులు తెలియుచున్నది. జెల్లియమునందు ఆంగ్ల ఫ్రెంచి జెల్లియనులకు సంయోగమేర్పడినటు లూహించవలసి యున్నది. లొరై నునందు ఫ్రెంచిసైనికులకు జర్మనుల డడ్డపడినటులు గన్పట్టుచున్నది.

రుష్యా సైన్యములు:—రుష్యా సైన్యములు తూర్పుప్రమ్యాయం దిరువదిమైలులవరకు జొరబడి లికుపట్టణము నాక్రమించుకొనినవి. కార్మికుదగ్గర రష్యనులు ఆస్తియనులనోడించి 250 రైలను బట్టుకొనిరి. పాబ్జుదగ్గర జరిగిన యుద్ధమునందు ఆస్తియను ఫిరంగులు, గుర్రములు, మందుసామానులు సర్వీయనుల స్వాధీనమైనటులు తెలియుచున్నది. యుద్ధవార్తలకు ముందుగ బ్రచురించుటవలన శత్రుపక్షమునకు సైన్యవిన్యాస విషయములు బాధపడునని యవి. కార్యాచారమునగాని ప్రచురింపబడుచుండుట లేదు. పారకు లోపికను గలిగి యుండవలయును.

ఎంగ్లమున్ను క్రిస్టియన్ అసోసియేషను అనబడు నై.ఎమ్.సి.సి. అధికారులు ఈనగరమందలి యావనుల దేహ పరిశ్రమను వృద్ధిపరచునట్లే శ్యముతో సొక రైర్లరును ఆసినికయి నియమింప నెంచి స్థానికప్రభుత్వమువారిసహాయము నడిగిరి. బంగాళా రాజధానియందలి తమ సామాజకులు అచ్చటి ప్రభుత్వమున కీర్తి విజ్ఞాపన మంపిరనియు ప్రభుత్వమువారు సహాయము చేసినయెడల తమ రైర్లరు మూడవవంతుకాలమును ప్రభుత్వపువారి విద్యాశాఖకై పనిచేయుటకు వినియోగించి రైలు కర్బులు బట్టెలు ఇచ్చు పరత్తుపొడ రాజధాని యంతటను దిరిగి విద్యాధుల దేహపరిశ్రమ పెంపొందుమార్గము లరయగలడని తెలియజేసిరయ నీవర్సాటుల కంగీకరించి బంగాళా ప్రభుత్వము

వారు ద్రవ్యసహాయము చేసినారనియు నై. ఎమ్. సి. సి. వారు తమవిజ్ఞాపనమున వ్రాసిరి. ఇచ్చటి స్థానికప్రభుత్వమువారును సీ విజ్ఞాపనమును ఆమోదించి సహకారమునకు రు 2,760 లో రైర్లరు జీతముతో మూడవవంతు యంగ్లలో నేది తక్కువైనది యియ్యవచ్చునని మంపిరచేసియున్నారు. నై. ఎమ్. సి. సి. క్రైస్తవమతమును వ్యాపింపజేయు నుద్దేశమున స్థాపింపబడియుండు సంఘము. ఇది వారి పరమోద్దేశ్యము. వారు విద్యాధికముల విషయముల క్లాఫ్యుముగా పనిచేయుచున్నారనుట నిజమే యెనను నిపనియంతయు నాపరమోద్దేశ్యసాధన కేయగును. ఏసంఘము విద్యావ్యాపనమునకు బనిచేసినను ప్రభుత్వమువారు సహాయము చేయుచున్నారు. అట్లు చేయుట మిక్కిలి సమంజసమే. కాని ఒక్కమతసంఘ మేర్పరచు నుద్ద్యోగిని తమ యుద్ద్యోగిగా నంగీకరించుట ఆచుతమునకు ప్రభుత్వాధికారాలంబన మిచ్చుట యగును. ఇప్పుడేర్పడనుండు రైర్లరుగారు పరిశ్రమవిద్యనమాత్రమే గమనించువాడైనను ముందు కిదేపద్ధతి యితర విద్యావిభాగములకును వ్యాపింపవచ్చును. అంతేకాక ప్రభుత్వపువారి యధికారి యనుటతోడనే యీతని కొక్కవిధమగు పలుకు బడి కలుగ గలదు. ఆపలుకుబడి మతవిషయముల వినియోగ మగుటకు కారణము కావచ్చును. ఏది ఎట్లున్నను ప్రభుత్వపువారు మతసంఘములతోజేరి గొంచీగా నధికారులను నియమించుటమాత్రము మతముల యెడల తటస్థభావము చూపుటగాదు. ఇట్టితటస్థ భావము మనప్రభువులు తమకు తప్పని విధానమని గ్రహించి యుండుటచేత నై. ఎమ్. సి. సి. వారి వలన నియమితుడుగానుండు నుద్ద్యోగిని తమయుద్ద్యోగిగా గ్రహించుట తమనిర్వచిత ప్రవర్తనమాత్రములకు వ్యతిరేకమగునని విన్నవించుచున్నాము.

ఇటీవల మా స్పెషరుపురమున విల్లియము హారిసను సత్పురుషుడు లోకాంతరగతుడయ్యెను. ఈతడాంగ్లభూమిలో శాకభోజనశాలలను నెలకొల్పి క్రిందినవాడు. పొగాకు మత్తుపదార్థములపై దండవెడలి పేరుకనినవాడు. ఈతని చరిత్రగూడ గమనింపదగినదియే. యావన్యనుగా నితడు మా స్పెషరునకు వచ్చునప్పటి కితనిచేత 44 పెన్సులు అనగా రు 2-12-0లు సంపాదించెనట! అల్లిక యగ్రతము లమ్ముటకు నేజంటుగా నేర్పడి అందులో బాగుగా పరిశ్రమచేసి యితడు క్రొత్తయంత్రములు కనిపెట్టెను. దానితో నొక వెర్వకంపెనీ ప్రారంభమాయెను. ఇంకను 50 క్రొత్తయంత్రములు కనిపెట్టబడెను. ఈవ్యాపారమువలన హారిసనునకు మంచి యాదాయము గానాగెను. మధ్యనయస్కుడయిన పిదప వానోగ్యమునకయి మౌనాహారము వహింపేసి దానివలన ఫలముగలుగుట కనిపెట్టి శాకాహారపక్షముగ నింగ్లాండునను అమెరికాయందును నుపన్యాస పరంపరను గురిపించెను. మంచి వక్తయగుటచేత సీతని మత మనేకుల కంగీకారమై యనేకులయనను జేరిరి. ఈ సందర్భమున నితడు చేసిన ముఖ్యకార్య మొకటికలను. ఆరోగ్యవిషయక ప్రదర్శనమొకటి జరుగగా నితడప్పుడు శాకాహారము ఆకర్షకముగా వండుటయు, వడ్డించుటయు సుసాధ్యము లనుటను నిర్ధారమగునట్లు చూపెనట. అందుపై నితడు శాకభోజనశాల నొకటిని మాన్వెస్టరులో స్థాపించుటయు నదియు దానివంటివి మరియనేకములును జయప్రదముకొల సంభవించెనట! బహుకాల మీతడు భోజనసంస్కర్తయై నెగడి 78వ యేట మృతినందెను. ఈతని జీవిత మనుకరణీయము కాదే.

న్యాయార్థ ౨:—కియోమాను చీనావారికి
 నిచ్చివేయుటకు గాను జర్మనీవారా పట్టణమును, సంయుక్త
 రాష్ట్రములవారికి నొప్పించినచో, సంయుక్త రాష్ట్ర
 ములవా రొప్పు కొనెదరేమో తెలిసికొనుటకు
 చీనావారు ఆమెకావా? రాయబారిని కదపిపూచిరని
 పెకింపునండి దెలియుచున్నది. కియోమాను సంయుక్తరాష్ట్ర
 ములవా రొప్పుకొనినచో వారికి బిష్మింగిచ్చెదమని జర్మనీవారు
 నూచనవేయుటచే నీవిచారణ జరిగెనని యనుకొనుచున్నారు.
 గ్రేట్ బ్రిటనువారును, జపానువారును గూడ సంధులకు సమ్మ
 తించినవేగాని సంయుక్తరాష్ట్రముల వారింపు కొప్పుకొనరని
 యుద్దోగముల యల్లి సాయము.

ఈజిప్టు

తైతులును వర్తకులు సభచేసిరి.

ఏమియు తేలలేదు.

కె.ఆ. ఆగస్టు 21:—ప్రతివైరగువరకు గావలసిన సామ్య విషయమై నాలోచించుటకు, వ్యవసాయ మంత్రిగారి కచ్చేరియందు తైతులును, వర్తకులును గలసి సభచేసిరి. స్థిరముగ చేయవచ్చును జరుగలేదు. సభప్రస్తుతియు ఆపివేయబడినది.

జుర్రుల్

ఫారస్ వెర్కజుగారి మరణము.

కె.ఆ. ఆగస్టు 21:—నాయకుడైన ఫారస్ వెర్కజుగారు మృతి నొందిరిని తెలియుచున్నది.

మెక్సికో.

కర్రాంజుగారి నాహ్వయించిరి.

మెక్సికోనగరమును, జనరల్ కర్రాంజుగారు ప్రవేశించిరి. జనులవారి సత్సహాయతో నాహ్వయించిరి.

టర్కీ గ్రీకురాయబారులు.

లండను ఆగస్టు 21:—ఇటీవల టర్కీవారు సేవలను నిర్దేశించుచున్నారని తెలిసి, గ్రీకుదొరతనమువారు తాముకూడ సేవలను నిర్దేశించెదమని టర్కీకి తెలియజేసిరి. టర్కీవారు తటస్థముగ నుండుమని పలుమారులు తెలిపిరి. ఈవిషయములనే గుఱపఱచుకొనుటకు, టర్కీ, గ్రీకు దేశముల రాయబారులు, కొమినియా ముఖ్యపట్టణమును బుఖరెస్టు నగరమునకు వెళ్లుచున్నారు.

హిందూదేశము.

దక్షిణహిందూస్థానము.

బరహంపురము మహిళా సమాజము.

(ఒక విలేఖరుని యుద్ధనంది)

బరహంపురము ఆగస్టు 21:—ఇక్కడి మహిళా సమాజమువారి యాజమాన్యముక్రింద బరహంపురములోని స్త్రీలు సభచేసి, ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమునందు తమకుగల రాజభక్తిని గురించియు, యుద్ధములో దెబ్బలుతినిన వారికి సహాయము చేయు నిమిత్తము చందాలు వసూలుచేయుటను గురించియు తీర్మానించిరి. గాదె రాఘవరావు పంతులుగారి భార్య సభ క్రాసనాధిపత్యము వహించెను.

బాన్సులో రాజభక్తిసభ.

(ఒక విలేఖరునియొద్దనుండి)

బాన్సు ఆగస్టు 22:—నిన్న బాన్సుపురజనులు పుర మండలములో సభచేసి బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునెడ తమకు నిశ్చలమగు రాజభక్తి గలదనియు, సామ్రాజ్య గత్యును శక్తివం చనలేక సాహాయ్యము చేయుటకు సిద్ధముగ నున్నామనియు దొరతనమువారికి తెలుపుటకు తీర్మానించిరి. బ్రిటీషువారికి యుద్ధములో జయము కలుగుటకై ప్రార్థించ బడినది.

బొంబాయి

ఒక జమీన్దారుని సలహా.

కరాచి ఆగస్టు 21:—సింధుదేశపు జమీన్దారులొకరు సింధు గజెటుపత్రికకు ఈక్రింది సలహావ్రాసిరి:—దొరతన మువారి ఉత్తరపుర్రకారము సింధుదేశమునందలిజమీన్దారులు సేటనియత్తమై అనేక ఆయుధములను కలిగియున్నారు. వారి వద్ద చాలమంది నాకర్లుకూడకలరు. ఈనాకర్లను తక్షణముచేసి సింధుదేశమునందలి అవని ప్రదేశములలో గలభా జరుగకుండ చేయుటమంచిది. జమీన్దారులు ఇదివరకు ధర్మకార్యములకు వినియోగించుచున్న డబ్బును అంతాగాని నాలుగవంతుగాని, ఈ సంవత్సరము యుద్ధపుండుకు నియ్యవలయును.

ఆహారపదార్థముల ధరలు.

వృద్ధిచేయువారికిత.

బొంబాయి ఆగస్టు 21:—సిజిపాతిలో తీవ్రతనమునకు పనికివచ్చు ఆహారపదార్థముల ధరలుపెచ్చించు ప్రాస్సులో వలె శీతీకరమునందలి ప్రెంచిదొరతనమువారు ప్రకటించినట్లు తెలియుచున్నది. ప్రెంచివారుగట్లుగనే యిక్కడను చేసిన యెవల చాలలాభకరముగ నుండును.

కలకత్తా

దూదియంత్రములు తిరిగి పని ప్రారంభించినవి.

కలకత్తా ఆగస్టు 21:—మాంచెస్టరునుండి గుడ్డలు ఎగుమతి చేయుచున్నారనియు, దూదియంత్రములు తిరిగి పని చేయప్రారంభించినవియు, మెర్కంటైలు కంపెనీవారికి వర్తమానమువచ్చినది.

వైరింగుబిల్లులు.

వైరింగు బిల్లులకోరకును, ట్రాన్సుఫర్లకును 622 వేల పానులవరకు పెండ్లవచ్చినవి. ఇవిప్రార్థిపంచబడినవి. కల కత్తాలోనివారు 350 వేల పానులకు బుచ్చుకొనిరి.

శత్రువుల స్త్రీమర్లు.

కలకత్తా ఆగస్టు 21:—బంగాళాఖాతములో శత్రువుల స్త్రీమర్లుయే లేవని నాకాసేనాధికారి తెలిపినాడని బంగాళా దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

సంగ్రామ భారతీయ సహాయనిధి.

కలకత్తా ఆగస్టు 21:—సంగ్రామ భారతీయ సహాయ నిధియొక్క రాజధానికాఖివారి కిచ్చుటకును సేవలకు నారను నష్టయిచేయుటకు చందాలు వసూలుచేయబడుచున్నది.

శత్రువులవర్తకమును నిషేధించుట.

కలకత్తా ఆగస్టు 21:—ఆంగ్లేయప్రభుత్వముక్రింద నుం దీనవారును శత్రుదేశమువారును, కలిసి వ్యాపారముచేయుచుం దినయెడల నట్టివారితో సంబంధము వదలుకొనవలయునని బంగాళా దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. కాని ఆంగ్లేయప్రభు త్వముక్రింద నుండినవారు తాము స్వంతముగ వ్యవహరించుకొన వచ్చును. ఆస్త్రియా జర్మనీకంపెనీవారు వర్తకమును ప్రారం భించుటకు పూర్వము తాము ప్రభుత్వమువారి యనుమతిని పొందవలయును.

కలకత్తా న్యాయవాదులు.

కలకత్తా ఆగస్టు 21:—కలకత్తా హైకోర్టు బారులైబరీ కిపెంబర్లు 301 మందిని మరికొందరిని యుద్ధములో పనిచేయు టకు వాలంటీరులుగ చేర్చుకొనవలసినదని కడచిన 11 వ తేదీని ఎన్. పి. సిన్హా, బి. చక్రవర్తిగారు గవర్నరుగారికి విజ్ఞా పనముపంపుకొనిరి. సామ్రాజ్యము నుంచుటకై రక్షణముచేయు దుమని తెలియజేసిన, వారివారియొక్క రాజభక్తిని, సేవాను రక్తిని గవర్నరుగారు చాలసంతసించి రని, ప్రయితేటు కార్యదర్శిగారు తెలియజేసిరి. బారులైబరీ క్లబ్బునందు జరి గిన సభలో రెండువేలమంది బంగాళీలను సైనికులకుసహాయము చేయుటకై నియమించి ప్రభుత్వవారి కర్పించవలసినదని నిశ్చ యింపబడినది. వీరు యుద్ధములో పోరాడు సైనికులకును, దెబ్బలుతిగినవారికిని సహాయము చేయుటకై దొరతనమువారు పంపుదురని తెలియుచున్నది. కలకత్తాలో నారుసలములనుండి పని ప్రారంభించబడినది. ఇందులో పనిచేయు దలచినవారిని చేర్చుకొనుచున్నారు.

తేయాకు రవాణా.

కలకత్తా ఆగస్టు 21:—గ్రేటు బ్రిటనునుండి తేయా కును, ఇతర దేశములకు రవాణాచేయరాదని ఇదివరకు నిషేధిం చిరి. ఇప్పుడా నిషేధమును తీసివేసిరినియు, రవాణాచేయు టకు స్త్రీమర్లులో సలము చాలనందున, లండనులో తేయాకు విశేషముగ నిలవయున్నదనియు, లండనునుండి స్త్రీటుమెన్ పత్రికకు పెల్లిగ్రాము వచ్చినది.

కలకత్తా విద్యార్థులసభ.

అంబులెన్సుకోరులో చేరుట.

కలకత్తా ఆగస్టు 21:—సురేంద్రనాథ బానర్జీగారి యాజమాన్యముక్రింద కళాశాలవిద్యార్థులు నేడు సమావేశ మయ్యిరి. బంగాళా అంబులెన్సుకోరులో చేరువారు చేయవల సిన పనినిగురించి తే. చాదర్గారు తెలియజెప్పిరి. బాలురు తమచదువు మానుకొని రావలసినదని తాము కోరుటలేదనియు తమతమ స్నేహితులు ముందుకువచ్చి పనిచేయుటకై ప్రోత్సా హము చేయవలసినదని మాత్రము కోరుచుంటిమనియు తెనర్జీ గారు నెలవిచ్చినారు. ఇక్కడకువచ్చిన 200 మంది విద్యార్థుల లోను 80 మంది తాము చేరుదుమని తెలియజేసిరి.

నయ్యు కర్కాష్టము.

లక్నో వర్తకుల సభ.

లక్నో, ఆగస్టు 21:—లక్నో వర్తకులు సభచేసి, యుద్ధ మును గూర్చి ప్రజలకు కలిగిన అవసరముకము, అనుమానములను, తొలగించుటకును దుర్వార్ల ప్రబలకుండగను, ప్రజలకుభయము కలుగకుండగను చేయుటకు, ఒక సంఘమును ఏర్పరచుటకు తీర్మానించిరి. ఈ కమిటీవారు లక్నోలో ఆహారపదార్థముల ధరలు పెరుగకుండ చేయుటకు దొరతనమువారికి సాహాయ్య పడుదురు. సభకు మున్సీ ప్రాగ్ నారాయణగారు అధ్యక్షులుగ నుండిరి. ఉపన్యసించినవారిలో ఆనరబుల్ మహిడ్ హాన గారు కూడ కలరు.

సిమ్లా.

సంగ్రామభారతీయ సహాయనిధి.

సిమ్లా ఆగస్టు 21:—సంగ్రామభారతీయ సహాయని థి క్రిందివారు చందాలు వేసినట్లు తెలియజేయబడినది:— నాథా మహారాజు, ధారు రాజుగారుచెరి పదివేలరూప్యముల ముఖ్యసేనాధిపతి లెఫ్టినెంటుకర్నలు సి. ఆర్చరు, సర్ ఆల్ ఫ్రెడు మేకంజిగారుచెరి వేయిరూప్యములు; ధారురాజుగారి రెండువేలు. సర్ రిజినాల్డు క్రాడకుగారు రూ 750 లు పొచ్చి, సార్సు పొచ్చి, వీలరు. డబ్లియంపొచ్చి మైకేల ఎ. ఆర్. అండరుసన్. రావు మహారాజాసింగు (కాసుగంజి ఆర్. వి. ఎక్. తోపెనుగారు ఒక్కొక్కరు రూ 500 ల మరొకంతెచ్చిలరసామ్యము వచ్చినది. మొత్తముమీద మూడ లక్షల 60 వేలు వేయబడినది.

ఉష్ణదేశవైద్యము.

సిమ్లా ఆగస్టు 21:—ఉష్ణదేశవైద్యమును నేర్పుటకు దొరతనమువారు కలకత్తాలో వైద్యకళాశాల నొక్కడానికై స్థాపింపదలచినారుగదా! ఈ కలకత్తాలో ఎవరిని పండితులుగ నేర్పరచవలయునా? అను విషయమును ఇప్పుడు ఇండియా దొరతనమువారు ఆలోచింపుచున్నారు.

దొరతనమువారి ప్రకటన

సిమ్లా ఆగస్టు 21:—హిందూదేశము బర్మా, ఏడను లలో నిలువయుండిన సేనలు యుద్ధ ప్రయత్నములలో నుండవలసినదని గజెటులో ప్రకటించబడినది. హిందూదేశము లోని విదేశీయుల రాకపోకలనుగురించి అధికారులు కనిపెట్టి పనిచేయువలయు ననియు, తమతమయిండ్లలో విదేశీయులుండిన యెడలగృహ యజమానులు తెలియజేయనివో ఖియ్యును, జరి మానాయు విధింపబడుననియు కూడ తెలియ జేయబడినది.

రాజులు - సిన్హాజేరుట

సిమ్లా ఆగస్టు 21:—బాద్షారు మహారాజుగారు సిమ్లాజేరి. కృష్ణనగరు మహారాజుకూడ కొద్దిరోజులలో రా నున్నారు.

వాలంటీరు ఆఫీసర్లు.

సిమ్లా ఆగస్టు 21:—ఇండియావదలి ఇతర దేశములకు వెళ్లదలచు వాలంటీరు ఆఫీసర్లుకు ప్రస్తుతము సెలవు ఇయ్య బడదని తెలుపబడినది.

బకిరీదుపండుగ - రాజభక్తి.

సిమ్లా ఆగస్టు 21:—బకిరీదుపండుగనాడు హిందూ దేశమునందలి అన్ని మసీదలలోను బ్రిటీషువారికి జయము కలుగునట్లు ప్రార్థనలుచేయించుటకు మహమ్మదీయ ప్రముఖులు ఏర్పాటు చేయుచున్నారు.

బ్యాంకులుసామ్యుఘచ్చుట.

సిమ్లా ఆగస్టు 21:—బ్యాంకులు సామ్యుఘ ఇయ్యరా దను నియమును ఇండియా దొరతనమువారు ఈ దేశములో పెట్టదలచలేదు. బొంబాయి, బెంగాలు, వర్తకసంఘములవారు కూడ ఈ అభిప్రాయమునే కలిగియున్నారు. వారిఅభిప్రాయ ములతో దొరతనమువారుకూడ ఏకీభవించిరి.

ఇండియను వాలంటీర్లు.

సిమ్లా ఆగస్టు 21:—అవసరమగు పక్షమున దొరతనము వారికి సాహాయ్యము చేయుటకు సిద్ధముగనున్న వాలంటీర్లకు డాక్టరుజేమ్సు కాంటయిల్ గారిని అధికారిగ నియమించిరని ఇండియను డెయిలీన్యూసు పత్రికకువచ్చిన తంబిహ ర్తవ్యలన తెలియుచున్నది.

ఏడెనురాయబారి

దేశములు సభచేయుట.

బొంబాయి ఆగస్టు 21:—ఇక్కడ నెన్ని మోసంగతులు వ్యాపించుటలను, లెక్కన సంగతిసందర్భములనుబట్టియు నిక్కడ. ఆక్రింగు రాయబారిగ పంపియున్న కర్నూలు హెచ్చి ఎఫ్, జోకలుగారు ఏడెను పాఠము. కలిసికొని మాట్లాడిరి. ఇక్కడి సేవల నాయకులగు కలనలు లోరెగారు యుద్ధము పొసగినందున నిక్కడ నవలంబించిన పద్ధతులను గురించి తెలియజెప్పియిక్కడ మిలిటరీ ప్రభుత్వమును స్థాపించ వలసిన యవసరమింకను కలుగ లేదని తెలిపిచ్చిరి. ఆహార పదార్థములధరలు వృద్ధియగుటనుగురించి కొందరు చెప్పకొని యేడెను మున్నగు స్థలములనుండి నల్లద్రుగు తొలగించవలసిన యేడెను మున్నగు స్థలములనుండి నల్లద్రుగు తొలగించవలసిన దని కోరిరి. రాయబారి సభచేయించి వర్తకుల కాశురము లేకుండచేసినందునకై వందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను. వర్తకము మామూలుస్థితికి వచ్చుచున్నది.

దేశీయ తంత్రీ వార్తలు.

పారసీకులమాన నష్టపుదావా.

మద్రాసులు తుమాపణనిత్తురు

రంగూను ఆగస్టు 21:—‘సంజవర్తమాన్’ పత్రికా సంపాదకునిమీదను ‘జమీనాజ్ మైడ్డు’ పత్రికాసంపాదకుని మీదను, ప్రాచీనులగు మీదను యస్. కాస్టిగారు తెచ్చినమాన నష్టపుదావాల రెండింటియందును మద్రాసులు ప్రాతిపదికల మన తుమాపణనుగోరిరి. కాస్టిగారి విషయమునను, వారిభార్య విషయమునను, వారిసంపాదకుమార్తెవిషయమునను ప్రాసిన ప్రాతీలను రద్దుచేసికొనిరి. దావాకారణమైన జాబులను వ్యాపకములను ప్రకటించి వారిమనముల నొప్పించినందున, వారిని తుమింప జేపొకొనిరి. వారివారి పత్రిక లందందరికిని గనబడు స్థలమునం దీక్షమాపణను, గుజరాతీ భాషయందును ఇంగ్లీషు భాషయందును, ప్రచురింతుమని యొప్పికొనిరి. వారిద్దరును ఫిర్యాదికి ఖర్చులకొందరె 4వేల రూపాయలనిచ్చికొనిరి. మేజ స్ట్రీటుగారు తుమాపణల నంగీకరించి వారిని విడుదలజేసిరి.

మరణవార్త.

లాహోరు ఆగస్టు 21:—పంజాబురాష్ట్రములోని రాం పూరు ధర్మ అను చిన్న సంస్థానముకలదు. ఈ సంస్థానాధి పతులగు పంషర్ సింగుగారు చనిపోయినారు. వీరివయస్సు 75.

కాశ్మీరములో కలరా.

సిమ్లా, ఆగస్టు 21:—కాశ్మీరదేశమునకు ముఖ్యపట్టణ మగు శ్రీనగరములోను, ఆరుట్టుపట్టణదేశములలోను కలరా జాడ్యమున్నది. జూను 17 వ తారీఖునుండి ఆగస్టు 18 వ తారీఖువరకు 39 మందికి తగిలి 21 చనిపోయిరి. చనిపోయినవారి లో ముగ్గురు యూరోపియనులు.

మెయిలు స్త్రీమరు.

బొంబాయి ఆగస్టు 21:—“అరేబియా” అను మెయిలు స్త్రీమరు మంగళవారమునాడు శిల్పవారునప్పటికి బొంబాయి చేరును. ఈస్త్రీమరు జిబ్రాల్టరు, ఈజిప్టు, ఏడెనుల నుండియే టపాలను తెచ్చుచున్నది. ఇంగ్లండునుండి తెచ్చుటలేదు.

బొంబాయి మెడికలు ఆక్రస్తు.

బొంబాయి ఆగస్టు 21:—1912 సం॥రపు బొంబాయి మెడికలు ఆక్రస్తు మరకొన్ని నవరణలు చేయబడుచున్నవి. బిల్లుయొక్క యంతములు బొంబాయి దొరతనమువారి గెజెట్టు లో ప్రకటించబడినవి. మిలిటరీ శాసనమునకు లోబడినవారు చాలమంది తమతమ పేరులను రిజిస్టరుచేయుటకు దరఖాస్తులు పంపుచున్నారు. కాని, సేవలకు వ్రించు శాసనము ప్రకారము సేవముచేసినవారి దరఖాస్తులను నిరాకరించినట్లుగాని రిజిస్టరునుండి వారి పేరులు తీసివేయబడుట గాని దీనిలో నధికారము లేకున్నది. ఈలోపమును నివారించుటకే ప్రస్తుతపు బిల్లు తీసికొనిరాబడినది.

వాగ్దానాలేపు.

మొలాలకించువారులేరు

రాజమహేంద్రవరము ఆగస్టు 22:—రాజమహేంద్ర వరమునుండి ఏ. లక్ష్మయ్య కంపెనీవారు మాక్సికిండి తంత్రీ వార్తను బంపిరి:—మా ఇబ్బందులను గూర్చి ఇదివరకొక తంత్రీ వార్తను బంపితిమి. తిరిగి పంపుచున్నాము. గూడుగుమీదగ్గ రక్షణానికి పోవలసిన 25వేల సులభావ్యమైన చాల కాలము నుండి ఇక్కడ పడియున్నది. ఈ సరకంతా మా ఒక్కరిదే. మాకు చాలకష్టమగుచున్నది. మా మొరలాలకించు వారులేరు. సరకు రవాణాకు వాగ్దానములను సప్లయచేయ వలసినదనిరైలువే అధికారులకు తెల్లగ్రాములను బంపినారు.

ఉద్ధానంస్తానచరిత్రము.

(3. మార్కండేయశర్మచేత వ్రాయబడినది)

ఈ సంస్థానము చెన్నపురిరాజధాని యందుగల గంజాం మండలమునకుచేరిన శ్రీకాకులము తాలూకా యందున్నది. క్రీ. శ. 1807 వ సంవత్సరమునందు ప్రభుత్వమువారికి చెల్లించ వలసిన కష్టమునకుగాను వేలమునకురాగా బుద్ధిరాజు బసవ రాజు పంతులుగారు ఏలమునందుకొనిరి. అదిమొదలుకొని 1814 సం॥ దనుక వాణిపతిపాలమునందే సంస్థానముండెను. బసవరాజుగారి తరువాత 1814 మొదలు 1842 వఱకు యద్దాం గియగు ఆదిలక్ష్మమ్మయే సంస్థానమును పరిపాలించెను. ఈమె దేవాలయములకును, విద్యాలకులగు బ్రాహ్మణులకును కొంత భూవసతియు నొసంగెనట. ఆమె విరాభివట్టణమండలమందు గల వీరభద్రపురమును అగ్రహారమునందు శివాలయమును గట్టించియు, బ్రాహ్మణోత్తములకు భూదానములు మున్నగునవి ఇచ్చియు ఖ్యాతినిపొందెను. శ్రీబసవరాజుగారికి వియ్యమ్మ గురవమ్మ, సర్వమంగళయను ముగ్గురుపుత్రికలుండెరి. అందు శ్రీవత్సపుత్రికయగు వియ్యమ్మకు, కృష్ణమండలములోని కంచె నవల్లి గ్రామవాసులగు శ్రీకందుకూరి పేయలింగమగారి కిచ్చి, శ్రీబసవరాజుగారే వివాహ మొనర్చిరి. బసవరాజుగారి భార్యయగు ఆదిలక్ష్మమ్మగారెతరువాత సంస్థానము వారిశ్రీవత్సపుత్రికయగు వియ్యమ్మగారికి చెందెను. ఈవియ్యమ్మగారికి సన్యాసిరాజు, బసవరాజు అనునద్వయపుత్రులు, అచ్చయ్యమ్మ అచ్చయ్యమ్మ అనుపుత్రికలు జనించిరి. 1842 మొదలు 1855 వఱకు వియ్యమ్మగారి సంస్థానమును పరిపాలించిరి. వియ్యమ్మగారి శ్రీవత్సపుత్రికయగు పెదనన్యాసి రాజుగారు నర సయ్యమ్మ యను నామెను వివాహము చేసి కొని కొంత కాలమునకే కాలధర్మము నందిరి. పిదప వియ్యమ్మగారి ద్వితీయ పుత్రుడగు బసవరాజు పంతులు గారి సంస్థానమున కధికారులయిరి. వీరు జనన క్రమముచేత వియ్యమ్మగారికి ద్వితీయ పుత్రులయినను కీర్తియందు అద్వితీయు లయిరి. స్వల్పదాయముగల సంస్థానమును పరిపాలించు చున్నను లక్షలకొలది యాదాయముగల వారలు చేయజాలని ఘనకార్యముల నెన్నియో యొనర్చి ఆసేతు హిమాచల మహి మండలమునందు కీర్తికీరుడయి ప్రకాశించెను.

వేదశాస్త్రము లభివృద్ధి నందుటకై శ్రావణీ వార్షిక సభను, నళనామ సంవత్సరమున స్థాపించి వేదశాస్త్రములందు విద్యాంశులను పోషించి వారివారి యోగ్యత ననుసరించి యావజ్జీవము వార్షికముగ పాఠోపేక్షముల నొసంగ మొదలి డిరి. ఆవార్షికద్రవ్యము నాడు మొదలుకొని నేటివఱకు అది చిచ్చుముగ జరుగుచున్నది.

శ్రీ బసవరాజుగారి ధర్మపత్నియగు రాయడమ్మ గారు రుద్ధిగోదారి సంవత్సరమునందు స్వస్థస్థయాయెను. ఆమె పేర కాశీరామేశ్వరములకు యాత్రకయి పోవువారలకు ఉప యోగమగు లాగున పెద్దపాట యందున్నట్టియు, తపఃపరిపాల నమునకు చేరిన దేవాదియను గ్రామమునందు అన్నసత్రమును స్థాపించిరి. అందు యాత్రకులకేగాక ఇతరులకును, అన్నదాన మును నిరంతరముగ జేయుచుండిరి. వికలాంగులకు ప్రతి సంవత్సరము ఫాల్గుణమాసమునందు అన్నముపెట్టి రూపాయి అర్ధరూపాయి, చొప్పున ద్రవ్యులుచ్చుచుండిరి. ధాతు, ఈశ్వర సంవత్సరములందు సంధించిన పెద్ద కజవులందు వెన్ను బీదకుటుంబములను తమ గ్రామమునందు నిలుపుకొని సుమారు రెండు సంవత్సరములు పోషించుటయెగాక అనేకులకు వివాహోపనయనములకూపించిరి. ఆనెకులకు వార్షికముగ ద్రవ్యము నిప్పించు వేర్పాటొనర్చిరి. వీరు కాశీరామేశ్వర యాత్ర యొనర్చుచు మార్గ మధ్యమునందు గ్రామస్థులు ఉదక మునకుయి పశుశ్రమను గాంచి అగ్గుటచ్చుట కొన్నిచెరువులు త్రవ్వించిరను విషయము ప్రసిద్ధిగా నున్నది. వీరు తమ కుమారుడగు శ్రీ వేంకట విశ్వనాథరావుగారి యుపనయన మహోత్సవ సందర్భమున నుత్తర సర్కారులందుగల వేదశాస్త్ర వేత్తలందఱ రావించి తల్లియచిత సత్కారముల నొసంగి గౌరవించిరి.

అయుపనయన మహోత్సవసమయమున వీరొనర్చిన యన్న దానమునకు మిలియేలేరు. పూటపూటకు దాదాపు 15000 పదునైదువేలగుచుండిరి. అన్యజాతులసంఖ్య ఇంతకుంటే సభక ముగ నొనర్చుట యొక వింతకాదు. మఱియు ప్రతివర్షము కా ర్తికమాసమునందు నెలదినములు వైశాఖమాసమునందొకటి గణాగృహగ్రతము సుబ్బుచు భోజనమన్న నాడులచేతను స్వాదక్షి ణలచేతను వారిని సంతృప్తుల నొనర్చుచుండిరి. మఱియు నిట్టి

వశేకములుగలవు. ఈసంస్థానమున కాదాయమిది స్వల్పమైనను లక్షలకొలదిగా రాబడిగల సమీప సంస్థానములవారును దూగుపు సంస్థానములవారును ఇంతవరకు చెందని సత్కీర్తినిచెంది వేద శాస్త్రముల నిలుపుచెట్టిరనుటయే వీరి విశేషము. వారేర్పడు చిన ధర్మములన్నియు నేటివరకు జరుగుచున్నవి. శ్రీబసవ రాజుగారు 1855 మొదలుకొని 1878 సంవత్సరమువఱకు సంస్థా నమును పాలించిరి.

బసవరాజుగారి మనంతరమున కొమారుడగు వేంకట విశ్వనాథరావుగారు అధికారముద్ర వైకొనకయే కాలధర్మము నందుటచేతను వారి కొడలకు మహాలక్ష్మమ్మగారు మొనర్చినం దునను సంస్థానము సర్కారువిచారిపాలమునకు చేరెను. అయినను శ్రీబసవరాజుగారి ధర్మములను మాత్రము సర్కారు వారును అవిచ్చిన్నముగ జరిగించుచు 1890 వ సంవత్సరమున మహాలక్ష్మమ్మగారికి కథికార మొసంగిరి. ఆమె తన మామగా రేర్పడుచున కల ధర్మముల నవిచ్చిన్నముగ జరిపించుచు ఒక లోయరు నెకండేరి నూలులను స్థాపించి అందు జగవు బాలు రలో సుమారు నూరునూటయిరువది మందికి భోజనముపెట్టుట నూలుజీతములిచ్చుట మున్నగు సమహాయము లనేకము లుగానొనర్చెను.

1894 సంవత్సర ప్రాంతమున ఆమండలములో పొగబండి వచ్చుటచేతను వెనుకటివలె మృదునడచువారు లేకపోవుట చేతను దే వా ది యం దుండు అన్నసత్రమును రైలుకు సమీపమునను ఉద్ధామనందే స్థాపించిరి. మఱియు 50 బీద కుటుంబములవారికి వివాహములం జేయించి గృహములు కట్టించి గృహోపకరణములతోడ నిప్పించుట సుప్రసిద్ధమై యున్నది. నిరుదేవులకు వారికి సుమారు 6000 కి సంవత్సర మునకు రెండుపర్యాయములు వడ్డెసోపేతముగ నన్నము పెట్టించి అంగవైకల్యము ల వారలకు వస్త్రములుకూడ నిప్పించు చుండిరి. ఈ మహాలక్ష్మమ్మగారు 1890 మొదలు 1908 సం వత్సరాంతము వరకు సంస్థానమును పాలించిరి. వీరి జీవితసమ యమునందే వీరి స్వస్థిపాతిభాతయగు కందుకూరు సన్యాసిరాజు పంతులుగారు ఈ సంస్థానమునకు వీరి తదనంతరము గల అధికారమును న్యాయశాస్త్రానుసారముగ పొందిరి.

1908 డిసెంబరునెల 15వ తేదీయందు శ్రీ సన్యాసి రాజుగారి పుత్రులగు శ్రీ బాలనార్యప్రసాదరావు పంతులు గారు. 2. శ్రీ లక్ష్మీప్రసాదరావుపంతులుగార్లకు కలకత్తరుగారు సంస్థానము నప్పగించిరి. 4 మాసములకు అన్నదమ్ములు వేరు పడిరి. ఉద్ధామ చిన్నవాగు శ్రీలక్ష్మీప్రసాదరావు పంతులు గారి భాగమునకు వచ్చెను. వీరికే సంస్థానము భాగ లభ్యమయిన తరువాత మదరాసు ఎట్రేబులాండు ఆర్డర్ ఆములలోనికి వచ్చి పూర్వదాయముకంటే 2000 వేల రూపాయలు ఆదాయము తక్కువయగుటచేతను, అదినఱకు ఏకముగా నున్న సంస్థాన మిచ్చుపుడు రెండుగా భాగింపబడుటచేతను, అన్నదమ్ముల విభా గములందును దానాలు మున్నగు వ్యవహారములు జరుగుట చేతను, శ్రీ బసవరాజుగారేర్పరచిన ధ్యకార్యములలో కొన్ని నిలుపు చేయవలసి వచ్చినది. ఆయినను ఉద్ధామనందు నికసిం చుచున్న శ్రీ శ్రీ లక్ష్మీప్రసాదరావు పంతులవారు మా త్రము వారి సుభాగమునకు వచ్చినదానివలన ఈక్రిందిసర్దు ముల నతి శ్రద్ధముతో నాచించుచున్నారు.

శ్రావణీవిద్యవృత్త మహాలక్ష్మమ్మగారు గలించిన పిదప రెండుసంవత్సరముల మాత్రము అన్నదమ్ములిద్దరు కలిసి జరిపిం చిరి. పిదప అన్న గారిభర్త సంగీకరించుచునుటచేత తనాది సంవత్సరమునకు ఎనిమిదివేల రూపాయల వ్యయముతో శ్రావణీ విద్యవృత్తచోసభను తమకుకుగారు నిరాధారముగా జయప్రదముగ జరిపించుచున్నారు. సంస్థానమును కనికెట్లు కొని యుండుటచేత పూర్వపుచేతి వార్షికముల నొసంగుటదో వారి వార్షికముల నిచ్చుచుయు గణార్చనాదికమును జరిపించు టయు వైరాగులు మున్నగువారలకు సహారీ మొదలగునవి ఇప్పించుటయు మున్నగునవి నాచించుచున్నారు. ప్రతిసం వత్సరమునందు ఆశ్వయుజ శుద్ధపూర్ణిమయందు రమామి నాలుగు వేల నిరుదేవులకు అన్నమును నెట్టించి వికలాంగులకు వస్త్రములను నిప్పించుచున్నారు.

ఇంగ్లీషు సంస్కృత సాహిత్యాల నిక సంవత్సరము మాత్రము స్వయముగ భరించి విశలేక నిలిపివేసించుకు మిగుల విచారించుచున్నారు. మొన్న మొన్న విజయనగరమున వైన మహాసభకు విచ్చేసి వారు స్థాపించవలసిన సంస్కృతపాఠశాల కు 1000 ల నిచ్చెననుని నాగ్దాన మొనర్చిరి. విద్యావ్యాప్తి కయి ప్రయత్నించువారిని పరిశీలించి క్రొత్తక్రొత్తగ వార్షిక ముల నూతనముగ పలుపుర చేర్చుటచున్నాయి. శ్రీశ్రీశ్రీ లక్ష్మీప్రసాదరావు పంతులవార్లుస వేంకటసుబ్బారావు పంతు లను సేరుగల ఒకపుత్రికను: యస్సోలా త్రిపురసుందరియను నొక పుత్రికయు గలరు.

చెన్న పురి పౌరులసభ.

జాక్వరు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారి ఉపన్యాసము.

చెన్న పురి పౌరుల గాజభక్తిని బ్రతికించు నిమిత్తమై నిన్నటి సాయంత్రము ఓక్స్‌ఫోర్డు పురమందిరమున నొక సభ జరిగినది. తత్సభాధ్యక్షులగు డాక్టరు సర్ సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారిట్లు చెప్పిరి:—

అత్యంతముగ ముఖ్యమగుచుండు విధిని నిర్వహించు నిమిత్తము మన మిచట నేడు సభగూడియున్నాము. శ్రీ సార్యభౌమునిపట్ల, దయారసముతోఁగూడిన యాతని పాలనము నందును మనయొక్క గాఢ మగు రాజభక్తి విశ్వాసములగు వెల్లుపుచుట్టె మనమిట గూడితిమి. ఈ తరుణము దొడ్డదే గాని, వెల్లప్రసంగమునకుఁ బూనుకొని నేను మిమ్ముల నెఱుఁజుకాలము నిలుపుట యవసరము. ఏలయుఁగా, ఇండియన్ లందరు నీవిషయమైయివాళిక యొకకంఠముగ వాక్రుచ్చి యున్నారు. మనజాతీయసత్వమున కెవ్వరు ముఖ్యులో అట్టి వారి పరిపాలనముపట్ల మనకుఁగల అవ్యాజముగు భక్తిని వారు దృఢముగ క్రురపరచిరి. ప్రస్తుతియుద్ధము మన మే సామ్రాజ్యమునకుఁ జేరియున్నామో, ఆ సామ్రాజ్యముయొక్క డ్యేము మునకు హాని గలిగించును. తద్వారా, ఇండియా యందలి శ్రీ పురుషులు పన్నెండ్రులు సుఖభేదములేక అందఱకు హానికముగ నేర్పడును. మఱియు నీయుద్ధము రాజ్యాక్ష్ణ జోషాహా ప్రేరేపితమైనదిగాదు; యూరోపునందలి సౌమ్యమునను, ప్రపంచ శాంతికిఁగిని భంగకరముగఁ గొన్ని సంవత్సరములందుఁడై ప్రవర్తించుచుండు రాజ్యము ప్రమాణ పూర్వకముగఁ దా నంగీరించిన నియమము నతిక్రమించినదె యీ యుద్ధము నకు ముఖ్యకారణము. ఇట్టి సందర్భమున, నిచటి స్వదేశాధీశులు, మహారాజులు, రాజులు మున్నగు ప్రముఖులు దము యొడఁయని, తమ స్నేహితుని, పట్ల తమకుఁగల భక్తినిదెలిపి, యవసర మైచో, నాతనిపట్ల మనలంబించి. తోడ్పడుటకుఁ బోజీత్యముచుండుట వింతగాదు. మనము మనవిధిని మనశక్తికిఁగిని నిర్వహించుటకు వెనుకంజవేయరాదు. ఇట్టి సమయమున మన మొనగఁగల సహాయము, బ్రతుకులును, కాలానిష్ఠులును, చేయు సహాయ మంతయుమైనదిగ నుండఁజాల దనుట నిక్కమేగాని, వారు భవంతలును మనము దనహీనులను నగుట యందులకుఁ గారణ మగుచు న్నది. నీ సమయము త్యాగముచేయు నిర్ణయమగుచుండుటకు వెనుదీయరాదు. అనంతరమైనపుడు మనము, కైపురందఁ బరిచేసిన సిపాయిల పగిది, గంజతో సంక్షుప్తమై, మనకుఁ గలయంతయునును, మనకొకట యుద్ధముచేయు చుండు వాకి కచ్చులకు సంసిద్ధుల మైయుండవలెను. ఈయుద్ధ మిందుతో సంబంధించిన జాతుల కన్నిటికిని అపారమగు చెఱుపును గలిగింపనున్నదిగాని, యీచెఱుపునలనమేలు కలుగనున్నది. దీని వలన నిండిచూకుఁ గలుగు వారిలోనొక మే లీకడక యేర్పడిన విషయము. ఏలయుఁగా ఎక్కితాన్వజ్యము లలవాడైన, నికముందు మరరాజభక్తిని గుఱించి పాఠకులకు సందేహములను గలిగింపఁజూచి విషయముఁ గాంచఁజాలకు. మనవాంఛలను, మన ఆస్కలులను, మనయందఁగియుండు అప్యప్తి, అనిష్టములకు ఫలములని విరోధాభిప్రాయములను గల్పింపఁజాలరు. ఇట్టి సందర్భము ఇండియన్ పాఠికులకును, అంగ్లేయ పాఠక వర్గమునకును నిక్కిమగు భ్రాతృభావమును దృఢపఱచునుగాన, నీది యవలయును అనుకూలమని నాయభిప్రాయము. ఈతరుణమున మనమువాంఛించు కోరికలలో నగ్రగణ్యమైన దానిని మఁ కొనకుట నై యంభును మఱియే ఫలపఱచును. తమయేలికలకు వాలం టీయర్లుగ బనిచేయుట కనుజ్ఞానం గుట నను కొనఁగలవఁగల యభ్యుత్థియగు నుత్తిమోత్తమ స్వామిశ్రేయము మన ప్రముఖులు భావించుచున్నారు. ఈహేదా, కాకాలోచన సభా సభ్యత్వమున కన్నన, ఇండియా పోస్టుల మెంబరు హోదాకన్న నెక్కువైనదిగ వారు భావించెదరు. “మామందు కమ్మకముఁ జూపెడు. మే మందలమఁ దగినటులఁ బ్రవర్తించెదము; గ్రోహము చేయును అనుట వారి యత్యధికమైన ప్రార్థన. సంగ్రామ వాగ్ధి ఇండియాలో విసబడిన వెంటనే యా సేతునితనపర్యంతము తనవత్తాకె వెల్లుపుచుండిన రాజభక్తి ప్రాప్తన యంగీకరింపఁబడుట కుపకరించునని విశ్వ సింహకరించుచున్నది. అటు లని యంగీకరింపఁబడెనేని మన కాత్మగౌరవము హెచ్చుటగోగాక, ప్రపంచమునందంతలకు మన కెక్కునగౌరవము గలుగును; సామ్రాజ్యమునకు నది బలకరముగ నవపరించును. ఇంతిలోగ మనము మన ప్రభువు పట్ల, మన కమాలమును మేలు గలిగించిన తెగవారయందు నెచ్చలను భక్తివిశ్వాసముల నగఱఱుచు మైప్రాప్తన యంగీకరింపఁబడుట కర - నంద్ర వారెంచుటకు దగిన సాధనములను బలపఱచుచు ను.

TELEGRAMS.

Subscriptions for Lady Butlers Fund

It was suggested that, in earnestness of their goodwill, subscriptions should be raised towards the fund started in Simla by Lady Butler to assist the sick and wounded.

A Committee of Merchants.

LUCKNOW, August 21.—At a representative meeting of Lucknow merchants a resolution was passed appointing a Committee to take necessary measures to allay distrust and suspicion and to prevent the circulation of untrue reports and stop any sign of panic. The Committee will also help local official to prevent a rise in the prices of commodities. Munshi Prag Narain presided. Among the speakers was the Hon'ble Shahid Hossain.

Rangoon.

A SIKH MEETING.

Offer of Services and Opening a War Fund

RANGOON, August 20.—Dr Ranbhir Singh presided over a meeting of Sikhs held at their temple Judah Esekil Street to-day at which resolutions were passed firstly putting themselves and their resources at the disposal of their beloved King Emperor so that they might be utilised in a way the authorities may deem proper and secondly opening a war fund

Situation in Mexico.

General Carranza's Reception.

LONDON, August 21.—(12-35 P M).—General Carranza has entered Mexico city. He was enthusiastically received

Cotton Crop of Egypt.

Meeting of Merchants at Cairo.

LONDON, August 21.—(3-40 P M).—CAIRO.—A meeting of cotton merchants and cultivators has been held at the Ministry of Agriculture to discuss the question of financing the cotton crop. No scheme was determined upon, and the meeting adjourned.

The Late Pope.

SCENES IN THE DEATH CHAMBER

LONDON, August 21.—The Popes lying-in-state has already been attended by thousands the scene in the death-chamber being throughout one of reference and devotion. The cope was Glad in white with a red cape. Privileged persons kissed his fingers and feet.

Meeting of Cardinals.

Meeting of cardinals discussed the holding of conclave without the traditional custom of shutting themselves inside the vatican

Obituary.

LONDON, August 21.—(12-35 P M).—The death is announced of Father Wernz, General of the Jesuits.

[Father Wernz was seventy-two years old. He was a German. From 1883 to 1906 he was a professor, and for the last two years rector of the Gregorian College at Rome. In 1906 he became General of the Society. As General he continued to live at Rome.]

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency)

A Railway Complaint.

Scarcity of Empties.

RAJMUNDY, August 22.—We beg to remind that ours alone twenty-five waygons of grains have been lying here for despatch to south via Gudur for a considerable time, owing to non supply of wagons. We are feeling the greatest difficulty sustaining immense loss. Pray arrange for an immediate clearance of the goods. We have accordingly wired to all the higher authorities of this railway. Though we spend rupees after rupees for telegrams, we regret and are taken by surprise that there are none to here us. We are unable to think when we will be able to clear the goods and recover money for our grains. We do not know what to do. How to request the railway authorities reasons. Unknown why they are unable to have a liberal supply of Empties once in a year.

"Khalsa Akbar."

Security Deposit Confiscated

The security deposit of the "Khalsa Akbar", a news paper of Ludhiana, has been confiscated under the orders of the Punjab Government.

Rangoon Defamation Cases.

Accused Apologise and Pay Costs.

LONDON, August 21.—In connection with the two defamation cases brought by S Cowasjee against the Editor of "Sani Vartman" and Editor and Proprietor of "Jam-e-Jamshed", the accused offered a written apology to-day in the District Magistrate's Court. The accused stated that they unreservedly withdrew all insinuations against the personal character of Mr and Mrs S Cowasjee, and their adopted daughter and apologised for wounding their feelings by the publication of the letters and articles, complained of and for all insinuations therein against his character and that of the members of his family. They also undertook to publish the apology in a prominent part of their respective papers both in English and Gujarati. In each case the accused paid Rs 4,000 towards the costs of the complainant. The Magistrate accepted the apologies and acquitted them.

"At Home" at the Residency.

INVESTITURE OF HONOURS.

BANGALORE August 20.—At an "At Home" given at the Residency last night Sir Hugh Dally invested Sirdar M Kantaraj Urs Second Councillor of Mysore, with the insignia of C S I Mr H V, Nanjundayya, First Councillor, with that of C. I. E., Dewan Bahdur K P Puttana Chetty, Honorary President, City Municipality, with Kaiser-I-Hind gold medal and Messrs. C. Srinivasa Iyengar, retired Councillor and C Srikanteswara Iyer, Inspector General of Police in Mysore, with Dewan Bahadurships. The Maharaja of Mysore and the Yuvraj were among those present at the ceremony.

The Delhi Province.

Engineering Establishment.

Sanctioned.

A Permanent Engineering establishment has now been sanctioned for Delhi province by the Secretary of State and the appointments of Mr Kooling and his co-adutors have thus ceased to be temporary

Bombay Medical Act of 1912.

Enactment of Further Amendments.

BOMBAY, August 21.—A Bombay Government Gazette Extraordinary contains provisions for an act further to amend the Bombay Medical Act of 1912. A considerable number of applicants for registration under the Act are persons subject to military law but there is no provision in the act either for refusing registration or for removal from medical register the name of any person convicted under the Army Act of a cognisable offence. The Bill is designed to remove this defect.

The Solar Eclipse.

KARACHI, August 20.—The "Sind Gazette" writes — Karachi is not merely India's box-seat for viewing the eclipse of the sun to-morrow. It is also the place where the eclipse comes to an end. As a partial eclipse, the phenomenon will be visible over a wide area, but as a total eclipse the line of absolute obscuration is comparatively narrow. For the people who believe in the mystic meaning of celestial occurrences it is curious to note that the line of totality strikes right through the centre of Europe but without touching any country except Russia. Starting at 11-26 A. M. (Greenwich time) to-morrow morning on the Fjords of the Western coast of Norway, the eclipse strikes through Norway and Sweden and traverses Russia from the Baltic Sea near Riga to the Black Sea near the Crimea. Thence crossing the Black Sea it flits over Armenia, Mesopotamia, Southern Persia and across the Gulf of Oman to Karachi, which it reaches at 1-43 P.M. (Greenwich time) to-morrow afternoon. It thus takes rather more than a couple of hours to pass over a couple of continents. Speaking in the terms of Indian time the eclipse starts on the coast of Norway at four minutes to 5 o'clock to-morrow afternoon and ends at Karachi at about a quarter past seven

Railway Notice.

SEALDAH, August 21.—Traffic Manager wires —On and after Friday the 21st instant the Assam mail and passenger trains will run through between Lalmonirhat and Amingaon, the damaged bridges having been repaired. All coaching and goodstraffic will be booked through by this route from the same date and normal conditions resumed

Short Telegraphic News.

SCHOOL OF TROPICAL MEDICINE.—The question of the staff of the School of Tropical Medicine in Calcutta is before the Government of India

VISITORS TO SIMLA.—The Maharajah Regent of Jodhpur is visiting Simla and the Maharajah of Kishengarh is expected there shortly

CHOLERA IN SRINAGAR.—39 cases of cholera and 21 deaths occurred Srinagar and its suburbs from 17th June to 10th August. Of these three were amongst Europeans, of which one has proved fatal

It is notified that for the present leave out of India will not be granted to Volunteer Officers.

THE Bengal Government notifies that the Naval Commander-in-Chief has intimated that so far as is known there are no enemy's vessels in the Bay of Bengal

The P and O steamer "Arabia" is expected to arrive at Bombay at day break on Tuesday, the 25th instant. It brings mails only from Gibraltar, Egypt and Aden and not from England

Obituary.

Death is reported of Veteran Shumshir Singh of Rampur Bashahe, Punjab

DEATH OF CHIEF.—The death is announced, at the age of 75, of Shamsher Sing, Chief of Rampur Bashahe, a small Punjab Hill State.

All-India Weather.

SIMLA, August 20.—The monsoon has been more active in Gujarat, south Rajputana and less active in Punjab and United Provinces. Temperature has been generally normal and rainfall nearly general in Lower Burma, Chota Nagpur, west coast of Peninsula, Mysore and Madras Deccan and local in Assam, Bihar, west United provinces, east Punjab, Rajputana, Gujarat, Central India west, south east Madras, north Madras coast. A few falls have also occurred in Upper Burma, Bengal, east United Provinces, Central Provinces and south Hyderabad. Principal rainfall amounts are —Port Blair and Mergui one inch, Tavoy four; Moulmein one and half, Akyab five, Silchar one and half; Mymensingh one, Jalpaiguri two, Chabassa one and half, Daltonganj two, Darbhanga and Bareilly one; Jodhpur three, Mount Abi one and half, Ahmedabad one, Deesa and Pachmarhi two, Ratnagiri and Karwar one and half, Marmagao, Chitaldrug and Mercara one, Mangalore two, Cuddalore one, Bellary one and half; and Masulipatam two.

FORECAST.—Decrease of rainfall in Gujarat and increase in United Provinces, Bombay Deccan and Hyderabad.

కృషివరదనిధి.

ఇదివరకు వసూలు రు. 554-8-0.

రాజమండ్రి.

(బండారు న్యాయవాద్యముగారి మూలమున)	
మామిడి బుచ్చెయ్యి, నాశం సుబ్బారావు,	10-0-0
దత్తాత్రేయలు, మాదేటి సన్యాసయ్యగారు, ఆరవ రామస్వామి సన్మతల రు 2 లు.	
వంశేంద్రనాగయ్య అడుసన్న, కోటయ్య, గుజ్జు వీరభద్రస్వామిగారు, ఆకలసత్యయ్య, నాగవరపు బుచ్చెప్పయ్య, ఉదయగిరి పూర్ణయ్యగారు తల రు 1.	6-0-0
పినిశెట్టి సత్యయ్య, గోపాలం, వెన్నారామలింగయ్య వంకాయల వెంకటగర్లు, పూసరపు సుబ్బారావుగారు, తల 0-8-0	2-8-0
కక్కిరాల శ్రీరామలుగారు, యికర దేశాభిమానులవల వసూలు	3-0-0
మొత్తము	21-8-0
మనిషి కమిషన్	0-4-0
	21-4-0
(సాటిబండ్ల రామమూర్తిగారి మూలమున)	
మెట్ కాఫ్ హోస్టలు విద్యార్థులు	18-0-0
	34-4-0

చెన్నపట్టణము.

(జి ఆంజనేయశాస్త్రి మున్నగువారి మూలమున)	
వండిత గోపాలచార్యులు గారు	20-0-0
బాణేపూర్తి. ప్రకాశముగారు	20-0-0
జి. కన్నయ్యశెట్టిగారు	5-0-0
డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి, వే. ప్రభాకరశాస్త్రి, జి. అహమ్మదు సాహెబుగారు తల 1 రు.	3-0-0
యస్. హనుమంతరావు, సి. హెచ్. రాఘవరావు, సి. హెచ్. వి. చలపతిరావుగారు తల 0-8-0	1-8-0
	49-8-0

మునునూరు.

(తుమ్మల కోటయ్యగారి మూలమున)	
తుమ్మల రామకృష్ణయ్య, తుమ్మల కోటయ్య మొవ్వ సుబ్బయ్య, తుమ్మల రంగయ్యగారు, తల రు 2 లు	8-0-0
తుమ్మల శేషయ్య, తుమ్మల శోభనాద్రి, అన్నే నాగయ్య, తుమ్మల శోభనాద్రిగారి కుమారుడు వెంకటాద్రి, కుర్ర బాపయ్య, మొవ్వ అంబారాయుడుగారి కుమారుడు రామయ్య, పాలడగు వల్లభరాయుడు, తుమ్మల నూగయ్య, తుమ్మల వెంకటసుబ్బయ్య, పాలడగు లక్ష్మీనారాయణ, తుమ్మల అచ్చయ్య, పాలడగు సుబ్రహ్మణ్యం, కుర్ర దశరథరామయ్య, పాలడగు వెంకటకృష్ణయ్య, పాలడగు రామబ్రహ్మం, ముదునూరు లక్ష్మీనారాయణ, కొల్లి కోటయ్య, పాలడగు కోటయ్య తుమ్మల శోభనాద్రికుమారుడు వెంకయ్య, అన్నే లక్ష్మీనారాయణ, మొవ్వ బసవయ్య, ముదునూరు కోటిశ్వరరావు, అన్నే వెంకట కృష్ణయ్య, యానాపు సోమలింగం, నాదెళ్ల సుబ్బయ్య, పాలడగు వెదలక్ష్మీనారాయణ, ముదునూరు శీతానామయ్య ముదునూరు వెంకట్రామయ్యగారు తల రు 1	28-0-0
కంచర్ల బాపయ్య, తుమ్మల వెంకటాద్రి పొట్లూరు సూరయ్య, అన్నే చినబసవయ్య, మొవ్వ ముత్తయ్య, చింతా శ్రీరామలు, తుమ్మల ముకుందరామయ్య, అన్నే బుచ్చయ్య, చిందా శోభనాద్రి, కొల్లి వెంకటాచలయ్య, శేల్ల మల్లయ్య, కుర్ర జగన్నాథం, కొల్లి రత్నం, పామర్తి వెంకట్రామయ్య, నాగులపల్లి లింగయ్య, గుమ్మడి వీరభద్రయ్య, పాలడగు బాపయ్య, కుర్ర లక్ష్మీనారాయణ, తుమ్మల బ్రహ్మయ్య, కంచర్ల పున్నయ్య, మొవ్వ రత్తియ్య, గ్రంథి పిచ్చయ్య, కొల్లి చాడయ్య, యానాపు అప్పలస్వామి, కుర్ర పున్నయ్య, ముదునూరు చంద్రశేఖరయ్య, కుర్ర భీమయ్య, అన్నం ముత్తయ్య, ఉప్పలపాటి సాబ్బయ్య, అన్నే కోటయ్య, నాగులపల్లి అంజయ్యగారు, తల 0-8-0	15-8-0

నాగులపల్లి మణయ్య, మొవ్వ రామయ్య, మొవ్వ పున్నయ్య, అన్నే లక్ష్మయ్య, తుమ్మల రామయ్య, కుమార్తె వెంకటప్పయ్య, తుమ్మల. గురవయ్య, మొవ్వ సాబ్బయ్య, కుర్ర శ్రీరామలు, తుమ్మల మాధవయ్య, కుర్ర మాధవయ్య, ముదునూరు శ్రీరాములు, అన్నే బ్రహ్మయ్య, కొల్లి వెంకటస్వామిగారి కుమార్తె బ్రహ్మయ్య, మొవ్వ గోపాలం, చింతా నరసింహయ్య, సాన్నగంటి బాపిశెట్టి, పామర్తి వెంకయ్య, మొవ్వ మల్లయ్య, నాగులపల్లి ఆదెయ్యగారు, తల 0-1-0	4-12-0
కుర్ర బూచయ్యగారు	0-2-0
మొత్తము రు. 56-6-0	
మనిషి కమిషన్ , రు. 55-12-0	0-10-0

నిడమర్రు.	
నిడమర్తి లక్ష్మీనారాయణగారిద్వారా న్యాయజెండ్ల	31-4-0
వర్వతనేని వల్లిభార్యకుమారు	10-0-0
మొత్తము రు. 765-4-0	

తెనాలి.	
వేణుగోపాల రయసుమిల్లు, సత్యనారాయణ రయసుమిల్లు, లక్ష్మీసత్యనారాయణ రయసుమిల్లు, శ్రీఆంజనేయరయసుమిల్లు ఒక్కక్కరు రు 18 లు.	52-0-0
శ్రీకృష్ణకా రయసుమిల్లు, శ్రీరామలింగేశ్వర రయసుమిల్లు, చెరి రు 17-8-0	35-0-0
చుండూరు పెదరామన్న అంకుసన్న	17-0-0
కొల్లా గురువయ్యగారు	8-10-0
చుండూరు అప్పయ్యగారు	8-0-0
గుడివాడ సుబ్రహ్మణ్యం గారు	8-8-0
శ్రీవేంకటేశ్వర రయసుమిల్లు	5-0-0
చుండూరుసాంబయ్య కంపెనీవారు	6-0-0
డొంటుకూరు వేంకటేశ్వరం, సుంకా శ్రీరాములుగారు చెరి 4-8-0	9-0-0
కాకుమాను అంకిష, కాకుమానుపాయన్నగారు చెరి రు 4 లు	8-0-0
అలపాటి శ్రీరాములుగారు	8-8-0
తూముగుంట్ల సుందరరామయ్యగారు	2-15-0
మోటమర్తి సుబ్బారావు, సుంకాపెద	10-0-0
పున్నయ్య, ఇమ్మిడిశెట్టిసుందరరామయ్య, గోమగుంట్ల మల్లిభార్యకుమారు పాతూరుగారుకోటయ్యగారు చెరి రు 2	8-0-0
ఇమ్మడిపున్నయ్య, అన్నం సుబ్బయ్య, తూముగుంట్ల కోదండరామయ్యగారు తల రు మొత్తము రూపాయ	1-8-0
తూముగుంట్ల వెంకన్నగారు	178-1-8

ఈ మొత్తము మాకు పంపబడలేదు. తెనాలి వర్తక సంఘమువారి ద్వారా వినివించగలము. వీరికి పాత్ర వేటాకతో ముద్రింపబడినది. ఆం. ప. సం.]

నోటీసు.

*90 మంచి చందనపు కూసాలును 200, ఇతర జాతి కొయ్యలును కోడూరులో 25-8-1914 వ తేదిన వేలము వేయబడగలవు. సవాలు దాల్చి రావలెనని కోరడమయినది.

Cuddapah Collector's Office East forest Branch (Sd) A. QADIR. Dated 20th July 1914. Dt Forest Officer.

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవ కూర్పు.

“స్తుతమతియైన యాంధ్రకవి భూగర్భి బల్లూల కల్లుగల్గెనీ, యతులిత మాధురీ మహిమ” యని శ్రీకృష్ణదేవ రాయలచే శ్లాఘింపబడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ పదరించి నెద్రయతులతో ఆంధ్రవాల్మీకి గామాయణమును సుభద్రావిజయ నాటకమువలె ముద్రింపబడినది. ఆంధ్రవాల్మీకి గామాయణ కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలను సుబ్బరావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికి జేర్చబడినది. ఇందు శ్రీ కాళహస్తిశ్లోకనిపటము గలదు. సగము కాలికో వెల 1-0-0 గి పూర్తికాలికో 1-4-0 ఆట ప్రతులొక్కసారి కొనుపాడికి 1-0-0 కు 0-4-0 ల వంతున ప్రోసివేయము. పలసినవారు.

శ్రీ రామజయమందిరము.

తిరువల్లిక్కెణి, మద్రాసు అనివ్రాయవలయును.

కొందఱు విలేజుమిలుకాగిరిము రెండు ప్రక్కలును జిలుగుగా వ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయచూచి విరళముగా కాగితమునకు ఒక నైపుననే వ్రాసి పంపుచు గాక యిది ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]

భవిష్యత్.

క్రయం రు 2

జన్మ పత్రికా.

తమ బిడ్డల జనన చంద్రనక్షత్రము, మాస, తిథి, వార, జననకాలముల జక్కగా వ్రాసిపంపియెడల మేమిచ్చుట జననకాలమున నిరసరుమనని జనన చంద్ర-ఆంశ చంద్రలిమహాదశ మొదలగునవి చేర్చి శేషువునకు జన్మనక్షత్రదోషవాలాదిష్ట, దోషము మొదలగునవి యుండినంత తత్పరిహారమై కాంతి దానానులంజయ్య క్రమమున్న, మాతాపితృలిప్తమును నివారించి శేషువునకు నిక ముందు నిన్నున సంవత్సరములలో నిట్టిగండములవలె రాగల విషయమును శేషువుయొక్క ఆయుష్యప్రమాణ విషయమును సహ విశదముగా వ్రాసి జన్మపత్రికను సిగ్గపరిచి పంపెదము.

బాలగ్రహ నివారణ ముద్రయంత్రము.

ఈ మహాయంత్రము నొక వెండితాళంతో తేర్చి భద్రపరిచి బిడ్డలకుం గట్టినచో ౧౨ సంవత్సరముల వరకు రాగల బాలారిష్టము ఖండితముగా పరిహారము గాగలదు. బాలగ్రహ నివారణ యంత్రముతోచేరి జన్మపత్రిక వెల రు 2

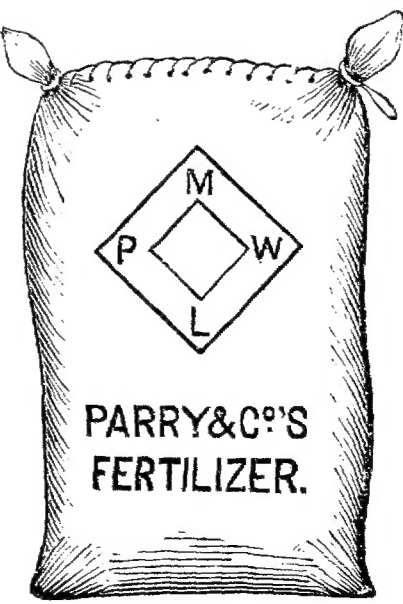
విలాసం:- పి. హెచ్. ఎం. సిద్ధాంతలు.

(శాకావేదవాల్మీకి (జిల్లా బల్లూరి)

మెస్సర్స్ ప్యారి అండు కో.

మేనేజింగు యేజింట్లు, ది ప్రెసిడెంట్ మెన్బర్సులవద్దకు లిమిటెడ్ మద్రాసు.

పూర్వమైన ఇంటులకు ! ఈ క్రింద నుదహరించిన వైరులకున, ఇంకా ఇతర వైరులకున, అన్ని విధములమున వైరులకున, ఆయా భూములనుసరించి ఆయా వైరులకు తగిన యెరువులు లేనూ లేదోనుచున్నవి. ఆయా భూములనుండి బంపించు పత్రిని. తనిఖీచేసి యీ యెరువులంతయూ రు చేయవలయున్నది గాన భరితము రెట్టింపగుటకు సంబోధించబడి లేదు. ఈ విషయమును తెలుసుకొనువారు మాగుంటూరు సోల్ యేజింట్లనుండి తెలిసికొనగలరు. వరివైరు, గోధుమ, పత్తి, నీలి, వేరుశనగలు నవ్వులు, ఆముదాలు, కుసుమలు రాగి, సజ్జ, కొన్న, మొక్కజొన్న, ఎరువు పుష్కములను క్రయజాపితా మొదలగువాటికి క్రింద నుదహరించుచున్న వైరిని సమవక వ్రాస్తే నీనుకర్త బసవయ్య, మర్చంట్లు, సోల్ యేజింట్లు గుంటూరుసోమ, గు. Madras.

తగిన యెరువులు !! ఆకుకూరలు, గడ్డ, చొప్పకనైరా, అన్ని ఆపరదనుములు చొగడము బంగారోదంపలు, పసుపు, అల్లం, మింపకాయలు, నీరుల్లి, వెల్లుల్లి, వంకాయలు, ముల్లంగి, చిక్కుడుకాయ, బటాని పొగాకు, చెఱుకు, తేనెలకాయ, మిరియాలు, కొబ్బరిచెట్టు, తేయాకు, కాఫీ, అరటిచెట్టు, వ్రాక్షత్తి, అంజూరు, పంపకపన, పూకెట్టు, పొట్లకాయలు, గంజాయిచెట్టు, అనాసకాయలు, పూలచెట్టు, రాదంకెట్టు, అన్ని పాపతులఫలవృక్షములు, మామడిచెట్టు, దానియ్యచెట్టు, గడ్డి

